

Agrárpiaci Jelentések
TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Tej és Tejtermékek
XVIII. évfolyam, 4. szám, 2015

Megjelenik havonta
2015. április 20.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Mándi-Nagy Dániel
mandi-nagy.daniel@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Tej és Tejtermékek piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Élőállat és Hús; Gabona és Ipari Növények piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Tartalomjegyzék

Összefoglaló	3
Tejpiaci jelentés	4
Világ	4
Európai Unió.....	4
Magyarország	6
Agrárpolitikai hírek	6
Ábrák, táblázatok	7
Nyerstej.....	7
Tejtermékek	15
Tejfelvásárlás.....	22
Határidős jegyzések.....	26
Nemzetközi előrevetítések.....	31

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Összefoglaló

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 87,3 forint/kg volt 2015 márciusában, ami 20 százalékos csökkenést jelent az előző év azonos hónapjának átlagárához képest. A nyerstej kiviteli ára 81,29 forint/kg volt márciusban, egy év alatt 32 százalékkal esett, és 7 százalékkal maradt el a belpiaci ártól. A nyerstej felvásárlása 12 százalékkal, a nyerstej kiszállítása 7 százalékkal nőtt a vizsgált időszakban.

Az *ife* adatai szerint az EU tejfelvásárlása 2015-ben előreláthatóan történelmi rekordszintre, 149 millió tonnára emelkedik, ami 0,4 százalékkal több az egy évvel korábbinál. A tejkvóta túllépése esetén fizetendő büntetőilleték miatt januárban 1 százalékkal, becslések szerint márciusban 1,5-2 százalékkal, az első negyedévben 1,5 százalékkal maradhat el a beszállított mennyiség az egy évvel korábbitól. A tejkvótarendszer megszüntetése után, áprilistól azonban közelebb kerülhet a tejfelvásárlás az előző évi mennyiséghez és az év későbbi részében már meg is haladhatja azt.

A tejkvóta megszüntetése után a tejtermelés tovább koncentrálódhat a meghatározó észak- és nyugat-európai tejtermelési régiókban. A *Rabobank* korábbi, 2012. évi előrevetítése még a tejtermelés 7-8 százalékos (megközelítőleg 10 millió tonna) növekedésére számított 2015 áprilisa és 2020 között. A termelés 2015-től várt bővülése azonban a tejkvóta túllépése esetén fizetendő büntetőilleték ellenére már korábban, a tejkvóta megszüntetése előtt kezdetét vette és erőteljes volt 2013 második és 2014 első félévében. Az EU tejfelvásárlása 2014-ben a szokatlanul magas nyerstejárak és az alacsony takarmányárak hatására 4 százalékkal 6 millió tonnával bővült. A *Rabobank* 2015. márciusi előrevetítése szerint a tejtermelés 10 millió tonna helyett csak 4 millió tonnával emelkedhet 2015 áprilisa és 2020 között.

Tejpiaci jelentés

Világ

A nyerstej termelői ára az USA-ban 5 százalékkal, az Európai Unióban és Új-Zélandon egyaránt 1 százalékkal csökkent 2015 februárjában a januárhoz viszonyítva.

A tejtermékek világpiaci árak 2015. január és március közötti időszakban bekövetkezett növekedését az okozta, hogy Új-Zélandon az aszályos időjárás hatására visszaesett a tejkiadás. A március közepétől megfigyelhető árcsökkenés annak a következménye, hogy sok vásárló kivár, amíg Óceánia új termelési szezonja Új-Zélandon júniusban, Ausztráliában júliusban elkezdődik. A világpiacon a teljes tejpor értékesítési ára (FOB Óceánia) 2015 15. hetén 23 százalékkal, az ömlesztett vajé és a sovány tejporé egyaránt 16 százalékkal csökkent a 9. hetihez viszonyítva, a *Cheddar* sajté 5 százalékkal maradt el a 7. hetitől. A *Rabobank* márciusi előrejelzése szerint a harmadik negyedévben a vaj ára nem változik, a *Cheddar* sajté 1 százalékkal, a teljes tejporé 3 százalékkal, a sovány tejporé 5 százalékkal emelkedhet a második negyedévihez viszonyítva.

Az EU tejkínálata január óta csökken, de várhatóan a tejkvóta megszüntetése után a tavasz végén és nyáron már mérsékeltén nőni fog. Az USA-ban a tejkiadás növekedése a 2014. szeptember és december közötti időszakban megfigyelhető 3-4 százalékról 2015. januárban és februárban 2 százalékra lassult az előző év azonos hónapjához képest. Ausztráliában a tejtermelés folyamatosan emelkedik. Új-Zélandon az időjárás kedvezőbbre fordulása miatt a tejtermelés növekedése valószínűsíthető a következő szezonban. Az *ife* előrejelzése szerint Óceánia, az EU és az USA együttes tejtermelése csak 4 millió tonnával nőhet az idén, ami a fele a 2014. évi emelkedésnek (9 millió tonna). Megjegyezzük, hogy míg az EU tejfelvásárlása mindössze 0,6 millió tonnával emelkedhet, az USA-é, Új-Zélandé és Ausztráliáé összesen 3,7 millió tonnával bővülhet.

Európai Unió

A nyerstej azonnali (spot) piaci ára Olaszországban a 16. héten a 13. hetihez képest 3 százalékkal, Hollan-

diában ugyanekkor a 11. hetihez viszonyítva 11 százalékkal csökkent. Hollandiában a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel 4,4 százalék zsírtartalomra vonatkozóan 32 euró/100 kg volt a 16. héten. Az olaszországi Veronában a nyerstej spot piaci ára április 13-án áfa nélkül, szállítási költséggel 32,5 euró/100 kg, a Németországból és Ausztriából származó 3,6 százalék zsírtartalmú nyerstejé 31,5 euró/100 kg, a fölözötté 17 euró/100 kg volt. Olaszországban, Lodi városában április 13-án a nyerstej spot piaci ára áfa nélkül, szállítási költséggel, 60 napos fizetési határidővel 33,25 euró/100 kg, a 3,6 százalék zsírtartalmú Franciaországból származó nyerstejé 31,25 euró/100 kg, a Németországból származóé 32,25 euró/100 kg, a fölözötté 19,5 euró/100 kg volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) havi rendszerességgel közlést tesz a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír és 3,4 százalék fehérje beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj és sovány tejpor jegyzései alapján határoznak meg. A zsírérték 10 százalékkal nőtt, míg a fehérjeérték 2 százalékkal csökkent, így az alapanyagérték 3 százalékkal volt magasabb 2015 márciusában az előző havihoz képest.

Németországban az ömlesztett vaj értékesítési árának 11. hét óta tartó csökkenése megállt, míg a sovány tejporé egy hét alatt további 3 százalékkal mérséklődött 2015 16. hetén. A kempteni árutőzsdén a 25 kg kiszerezésű ömlesztett vaj értékesítési ára 312,5 euró/100 kg, a 25 kg kiszerezésű zsákos, élelmezési célú (intervenciós minőségű) sovány tejporé 202,5 euró/100 kg volt. Az intervenciós árszintnél az ömlesztett vaj ára 41 százalékkal, a sovány tejporé 16 százalékkal volt magasabb a vizsgált héten.

Az 1970-es években és az 1980-as évek elején az Európai Unióban a tejtermelők egyre több tejet és vajat termeltek, aminek következtében „tejtengerek” és „vajhegyek” jöttek létre. A kibocsátás növekedésének oka az volt, hogy az Európai Közösség azt a mennyiséget, amit a termelők nem tudtak a szabadpiacon értékesíteni, garanciaáron felvásárolta és későbbi eladás céljából intervenciós raktárakban helyezte el. A felhalmozódó készlet miatt az összes mezőgazdasági kiadás harmadát a tejpiaci rendtartás költségei tették ki. Az 1984-ben

eredetileg csak öt évre bevezetett tejkvótaszabályozást a tejtermelés korlátozására, a fölöslegek mérséklésére és az Európai Közösség tejpiaci kiadásainak csökkentésére hozták létre. Az Agenda 2000, a 2003. évi agrárreform, valamint a Közös Agrárpolitika 2008. évi felülvizsgálatának („Health Check”) keretében többször emelték az uniós tejkvótát, majd 2008 végén a tejkvótarendszer 2015. áprilisi megszüntetéséről döntöttek. Az átmenet a 2006/2007-2008/2009. tejkvótaévek közötti időszakban évi 0,5 százalék, a 2008/2009. tejkvótaévben 2 százalék, a 2009/2010-2013/2014. tejkvótaévek közötti időszakban évente 1 százalék kvótaemeléssel valósult meg. Olaszország 2009-ben egyszerre kapta meg a kvóta megszüntetéséig járó 5 százalék tejkvótaemelést. Az utolsó kvótaévben (2014/2015) már nem került sor további kvótaemelésre, majd 2015. április elsejével az EU-ban megszűnt a tejkvótarendszer.

A tejkvóta megszüntetése után a tejtermelés tovább koncentrálódhat a meghatározó észak- és nyugat-európai tejtermelési régiókban. A *Rabobank* korábbi, 2012. évi előrevetítése még a tejtermelés 7-8 százalékos (megközelítőleg 10 millió tonna) növekedésére számított 2015 áprilisa és 2020 között. A termelés 2015-től várt bővülése azonban a tejkvóta túllépése esetén fizetendő büntetőilleték ellenére már korábban, a tejkvóta megszüntetése előtt kezdetét vette és erőteljes volt 2013 második és 2014 első félévében. Az Európai Unió tejfelvásárlása a 2009 és 2014 közötti időszakban 10 százalékkal, 13,5 millió tonnával, 2014-ben a szokatlanul magas nyerstejárak, az alacsony takarmányárak hatására 4 százalékkal, 6 millió tonnával bővült. A *Rabobank* 2015. márciusi előrevetítése szerint a tejtermelés 10 millió tonna helyett csak 4 millió tonnával emelkedhet 2015 áprilisa és 2020 között. Megjegyezzük, hogy a tejkvótarendszer megszüntetése ellenére a tejtermelés bővülését a takarmány előállítására használt földterület hiánya, a tőkehiány, a mezőgazdasági termelés intenzívebbé válását korlátozó környezeti megkorlátozások és az erőforrásokért folyó verseny korlátozhatja.

A tengerpart szegélyezte területeken a gabonatermelés egyelőre magasabb jövedelmezőséget biztosít a tejtermeléssel szemben, ezért a tejtermelés céljából használt földterületek vásárlására a többi országhoz képest lényegesen alacsonyabb földárakkal rendelkező kelet-európai országokban lehet számítani. Hollandiában rendkívül magas a föld ára, ezért a földterületek hiánya komoly gondokat okozhat. Dániában a tehénállomány

gyorsan nőtt az elmúlt évtizedben, azonban az alacsony tökemegtérülési ráta miatt az ország a legeladosodottabb tagországgá vált Európában.

A *Rabobank* elemzői a szövetkezetek szerepének megerősödésére számítanak a jövőben. A kínálati lánc rövidítésével és a termelés vertikális integrációjával, vagy közeli néhány nagy tejtermelővel való partnerséggel a tejfeldolgozók képesek lesznek az adminisztrációs és menedzsmentköltségek csökkentésére és jobban tudják majd a beszállított mennyiséget kontrollálni. Ez bizonyos fokig megvédheti a termelőket és a feldolgozókat a világpiaci áringadozásoktól.

A *Rabobank* elemzői szerint a világpiacon a kereslet évi átlagos növekedése a 2014 és 2020 közötti időszakban 2 százalék körüli lehet. Európában a kereslet ennél kisebb mértékű élénkülésre lehet számítani, amit a népesség lassú növekedése és a stagnáló gazdasági teljesítmény mellett leginkább az okoz, hogy a fogyasztás növekedésében kis tartalékok vannak. Az európai piac nem szívja fel a többlettermelést, ezért a feldolgozók várhatóan egyre inkább a világpiacon értékesítik majd termékeiket. Az importfüggő piacokon az önellátási fok tovább csökken, ami kedvező a kiviteli lehetőségek szempontjából. A 2015 eleji bőséges világpiaci kínálat és a jól ellátott piac ellenére az exportrégiók középtávon várhatóan tovább növelik a kínálatukat, ami túlkínálatot okozhat.

A kereslet növekedése ellenére a legnagyobb gondot az árak ingadozása jelentheti. Az árakra továbbra is a keresleti és a kínálati rugalmasság fog hatni, az árazás és a termelési döntések között késés lesz, több tényező akadályozza a piacra való be és onnan történő kilépést, ingadozó áru inputokra kell hagyatkozni és az árfolyamkockázattal is számolni kell. Az európai tejtermelőknek a világpiaci versenyképesség javításához növelniük kell a hatékonyságot és a magasabb hozzáadott értékű tej és tejtermékek termelésén belüli arányát.

Az *ife* adatai szerint az EU tejfelvásárlása 2015-ben előreláthatóan történelmi rekordszintre, 149 millió tonnára emelkedik, ami 0,4 százalékkal több az egy évvel korábbinál. A tejkvóta túllépése esetén fizetendő büntetőilleték miatt januárban 1 százalékkal, becslések szerint márciusban 1,5-2 százalékkal, az első negyedévben 1,5 százalékkal maradhat el a beszállított mennyiség az egy évvel korábbitól. Franciaországban, Írországban, Hollandiában, Dániában, Németországban és február óta Lengyelországban erőteljesen csökkent a tejfelvásárlás. A tejkvótarendszer megszüntetése után, áprilistól

azonban közelebb kerülhet a tejfelvásárlás az előző évi mennyiséghez és az év későbbi részében már meg is haladhatja azt. Számos szakértő egyetért abban, hogy bár a tejfelvásárlás a 2015. májusi szezonális csúcs után csökken, azonban ezzel együtt meghaladja az egy évvel korábbi mennyiséget. A nyerstej ára várhatóan stabilizálódik május után, de nem éri el a 2013. évi szintet. Amennyiben az euró dollárhoz viszonyított árfolyama nem változik jelentősen a következő hónapokban, a vaj és a sovány tejpor ára május végéig várhatóan a jelenlegi magas szinten marad és közel kerül a világpiaci szinthez. A közeledés különösen a vajnál lesz említésre méltó, mivel a sovány tejpor esetében a két ár már a korábbi években is közel volt egymáshoz.

Az EU tejkínálatának bővülésével a folyadéktej és az egyéb friss tejtermékek, a vaj és a sovány tejpor termelése egyaránt 1 százalékkal nőhet, ugyanakkor a sajté 1 százalékkal, a teljes tejporé 5 százalékkal csökkenhet 2015-ben a 2014. évihez viszonyítva. Az EU-ban az idén, az elmúlt évtizedben először csökkenhet a sajt előállítás, amit a belpiaci fogyasztás stagnálása és az oroszországi importtilalom miatt a harmadik országokba irányuló kivitel visszaesése okozhat. A feldolgozók sajt helyett több folyadéktejet, savanyított tejterméket, vaját és tejporthoz gyárthatnak. Kína a tejporkészleteinek kiürülése után erőteljesebb kereslettel térhet vissza a második félévben a piacra. Az EU harmadik országokba irányuló sajtexportja 9 százalékkal, a vajé 3 százalékkal, a sovány tejporé 1 százalékkal csökkenhet, míg a teljes tejporé 11 százalékkal nőhet 2015-ben. A

sovány tejpor intervenciós készlete várhatóan üres marad, ugyanakkor az ipari készlete 67 százalékkal, a vaj ipari készlete 33 százalékkal lehet magasabb 2015 végén az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

Magyarország

Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 87,3 forint/kg volt 2015 márciusában, ami 20 százalékos csökkenést jelent az előző év azonos hónapjának átlagárához képest. A nyerstej felvásárlása 12 százalékkal nőtt ugyanekkor. A zsírtartalom 0,02 százalékpontos, a fehérjetartalom 0,04 százalékpontos mérséklődése hozzájárult a nyerstej árának 1 százalékos csökkenéséhez márciusban a februárhoz képest.

Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 81,29 forint/kg volt márciusban, egy év alatt 32 százalékkal esett, és 7 százalékkal maradt el a belpiaci ártól. A nyerstej kiszállítása 7 százalékkal nőtt a vizsgált időszakban, ezen belül a termelők és a kereskedők 13 százalékkal kevesebb, míg a feldolgozók 61 százalékkal több nyerstejet exportáltak.

Az AKI PÁIR adatai szerint a Trappista sajt feldolgozói értékesítési ára 22 százalékkal, a tehéntúróé 12 százalékkal, a 2,8 százalékos zsírtartalmú dobozos friss tejé 9 százalékkal, a tejfölé 8 százalékkal csökkent 2015 márciusában az előző év azonos hónapjához képest. A KSH adatai szerint a pasztörözött 2,8 százalékos zsírtartalmú friss tej fogyasztói ára 4 százalékkal, a Trappista tömbsajté 9 százalékkal volt alacsonyabb ugyanebben az összehasonlításban.

Agrárpolitikai hírek

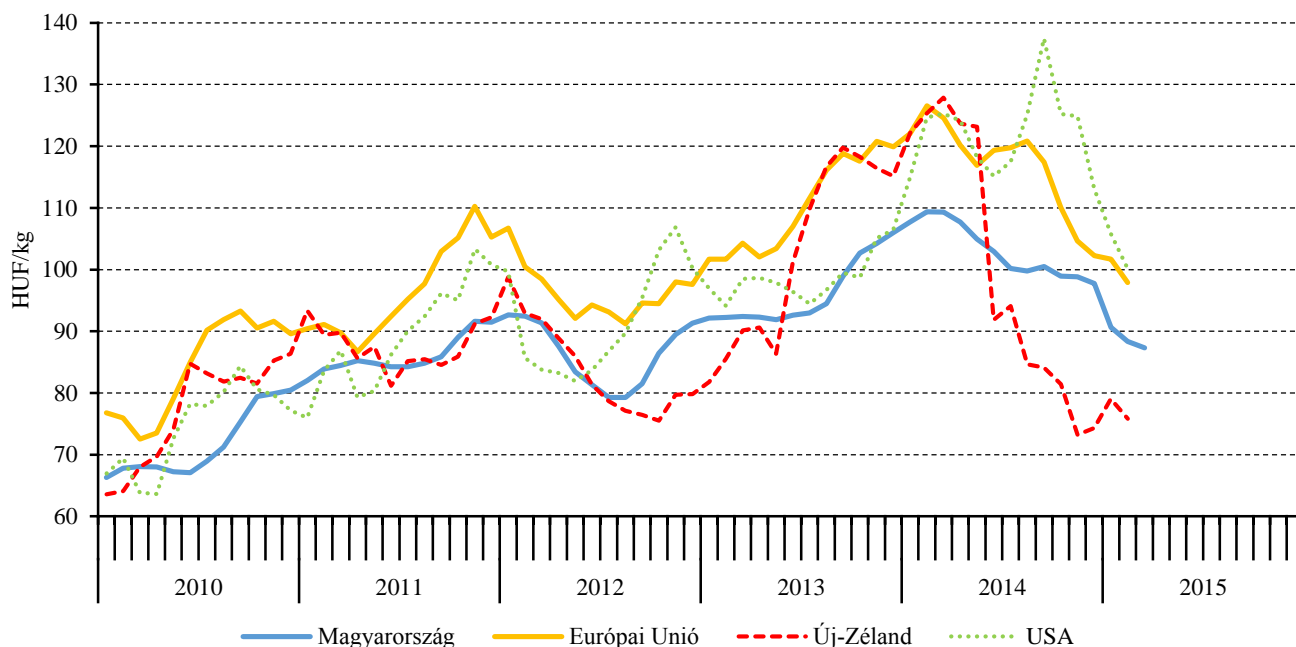
- A Bizottság (EU) 2015/517 végrehajtási rendelete (2015. március 26.) szerint a tejkvótatúllépés után fizetendő illetékfizetésre kötelezett felvásárlók és közvetlen értékesítés esetén e termelők minden év október 1-jéig megfizetik a büntetést az illetékes hatóságnak a tagállam által megállapított szabályokkal összhangban. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a 2014. április 1-jével kezdődő 12 hónapos időszak tekintetében esedékes összeget három, kamatmentes éves részletben fizetik meg. Az elsőéves részlet, amely megfelel a teljes befizetendő összeg legalább 1/3-ának, 2015. szeptember 30-ig fize-

tendő, 2016. szeptember 30-ig a teljes összegnek legalább a 2/3-át, 2017. szeptember 30-ig pedig a teljes összeget meg kell fizetni. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a részletfizetési rendszer kedvezményezettjei a termelők legyenek. A részletfizetési rendszert alkalmazó tagállamok az ellenőrzési jelentést az érintett 12 hónapos időszak végét követő 42 hónapon belül készítik el. A részletfizetési rendszert alkalmazó tagállamok 2016. november 30-ig és 2017. november 30-ig tájékoztatják a Bizottságot a rendszer kedvezményezettjeinek számáról, valamint az egyes években azok által be nem fizetett összegekről.

Ábrák, táblázatok

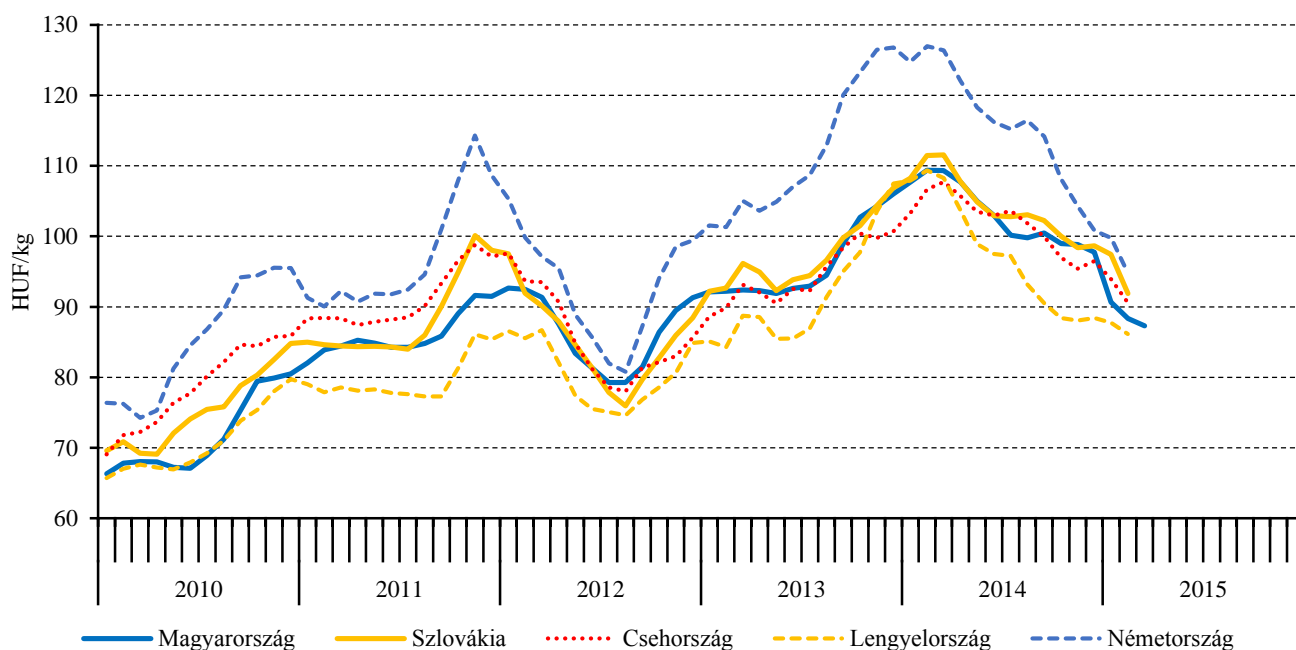
Nyerstej

1. ábra: A nyerstej havi termelői árának alakulása a világon (2010-2015)

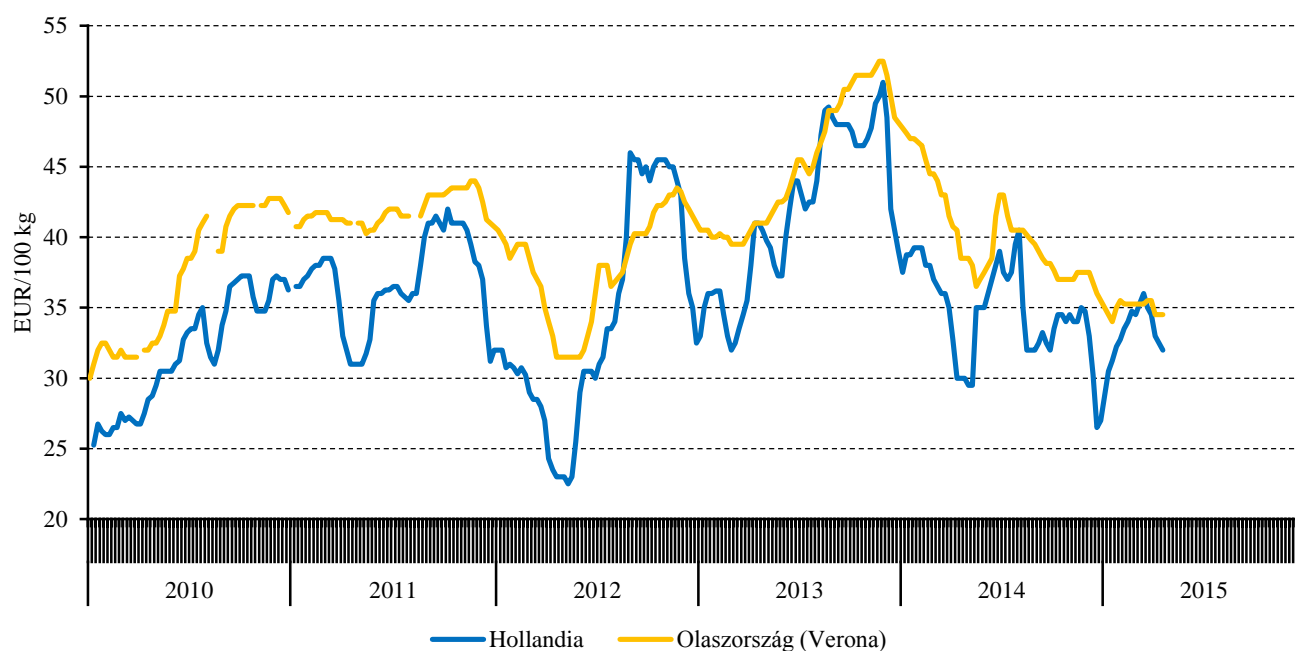
Forrás: AKI PÁIR, LTO, USDA

2. ábra: A nyerstej havi termelői ára néhány európai országban (2010-2015)

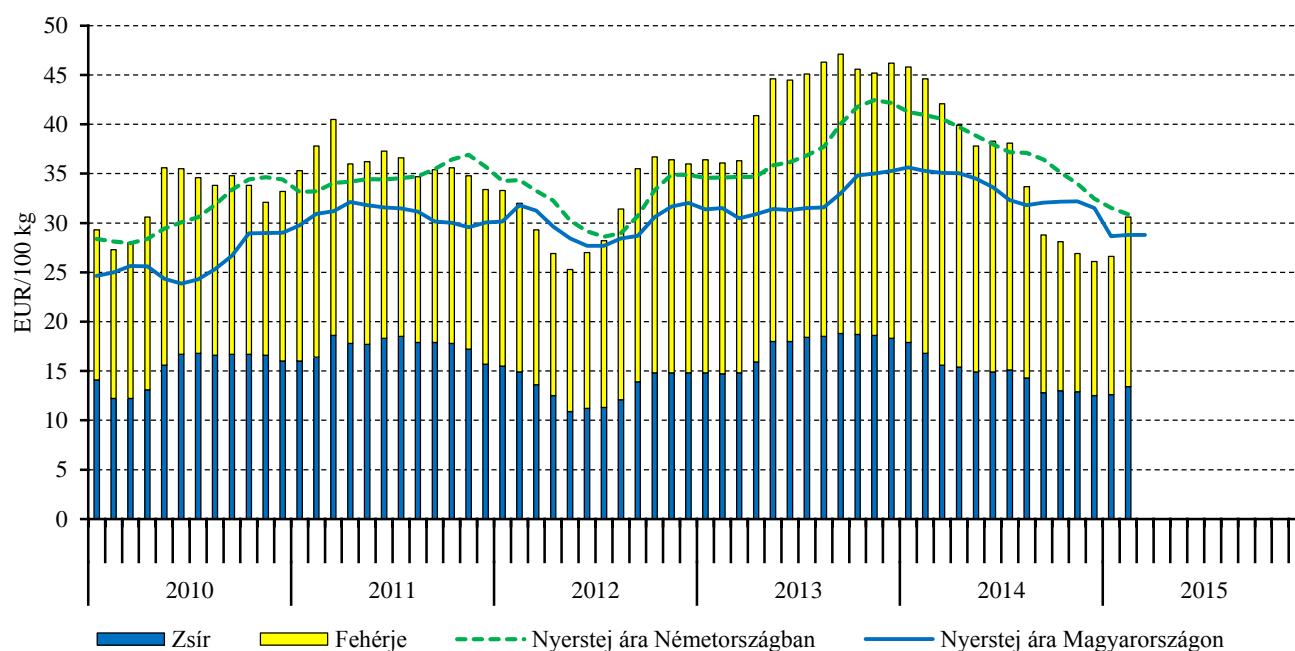
Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR, GUS, BLE-BMELV-Európai Bizottság

3. ábra: A nyerstej heti azonnali (spot) piaci ára Olaszországban és Hollandiában (2010-2015)

Forrás: CCIAA di Verona, DCA-Markt

4. ábra: A nyerstej havi alapanyagértéke és ára Németországban, a nyerstej ára Magyarországon (2010-2015)

Forrás: ife, BLE-BMELV, Európai Bizottság, AKI PÁIR

1. táblázat: **A nyerstej termelői ára^{a)} Magyarországon**

	Körzetek			Országos				
	Alföld ^{b)}	Dunántúl ^{c)}	Észak-Magyarország ^{d)}	2014. III.	2015. II.	2015. III.	2015. III./ 2014. III. (százalék)	2015. III./ 2015. II. (százalék)
Alapár (HUF/kg)	86,20	83,17	91,17	105,33	85,55	84,71	80,42	99,02
Felvásárlás (tonna)	35 425	59 521	5 920	89 884	88 753	100 866	112,22	113,65
Átlagár (HUF/kg)	87,98	86,49	91,32	109,33	88,37	87,30	79,85	98,79
Fehérje (százalék)	3,30	3,34	3,23	3,31	3,36	3,32	100,25	98,82
Zsír (százalék)	3,70	3,74	3,65	3,76	3,74	3,72	98,74	99,49

^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.

^{b)} A feldolgozó székhelye szerint Alföld: Észak-Alföldi régió, Dél-Alföldi régió.

^{c)} A feldolgozó székhelye szerint Dunántúl: Közép-Dunántúli régió, Nyugat-Dunántúli régió, Dél-Dunántúli régió.

^{d)} A feldolgozó székhelye szerint Észak-Magyarország: Budapest, Pest megye, Észak-Magyarországi régió.

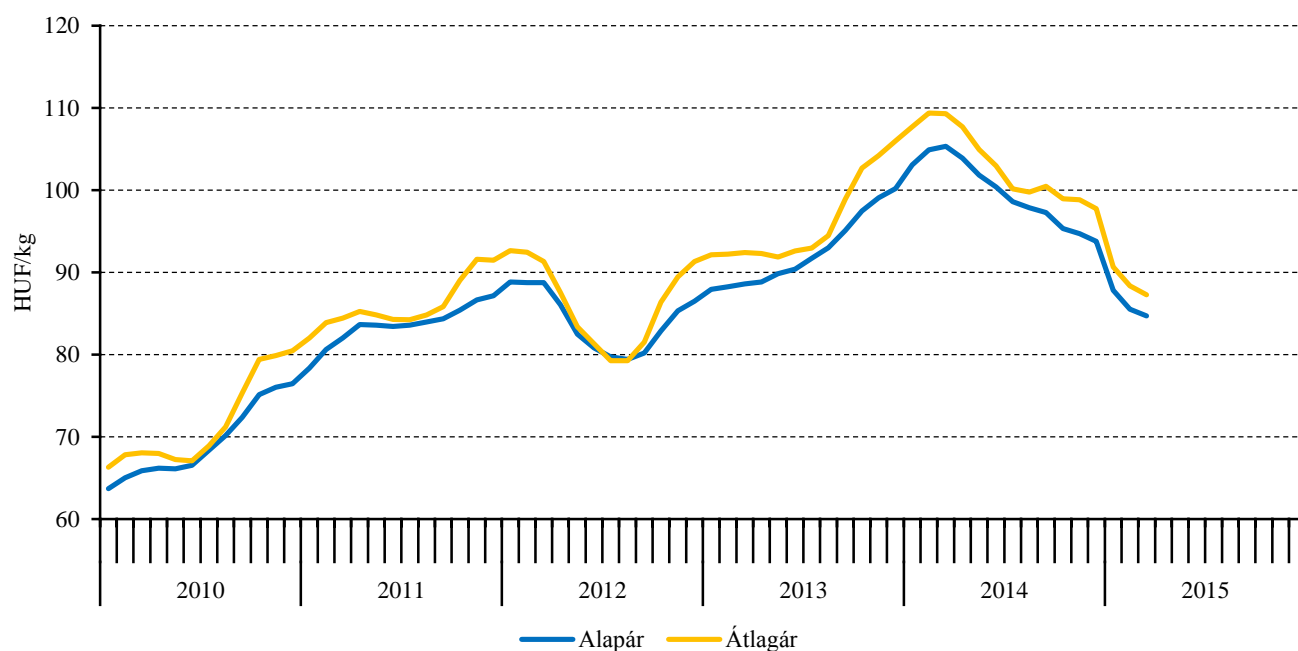
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A nyerstej kiviteli ára^{a)} Magyarországon**

	2014. III.	2015. II.	2015. III.	2015. III./ 2014. III. (százalék)	2015. III./ 2015. II. (százalék)
Mennyiség (tonna)	17236,46	16671,62	18515,79	107,42	111,06
Átlagár (HUF/kg)	119,64	83,48	81,29	67,94	97,38
Fehérje (százalék)	3,27	3,3	3,25	99,42	98,45
Zsír (százalék)	3,71	3,74	3,72	100,29	99,43

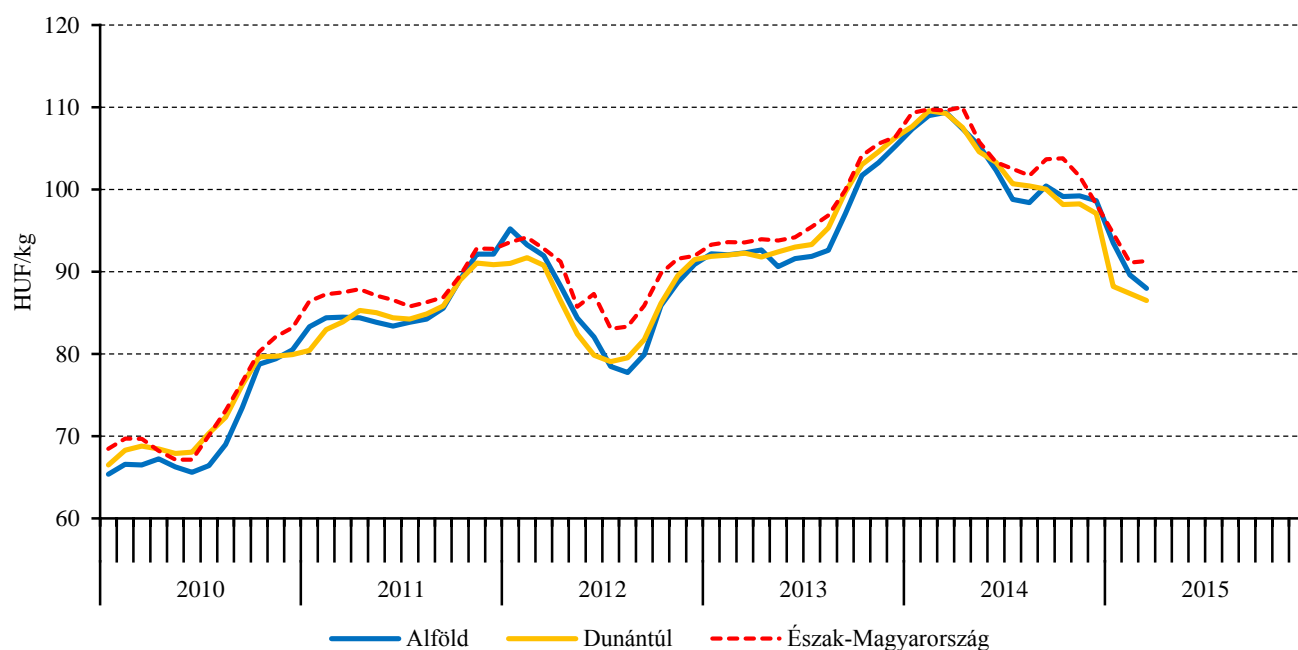
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és teljes tejre vonatkozik.

Forrás: AKI PÁIR

5. ábra: A nyerstej országos havi termelői alap- és átlagára^{a)} Magyarországon (2010-2015)

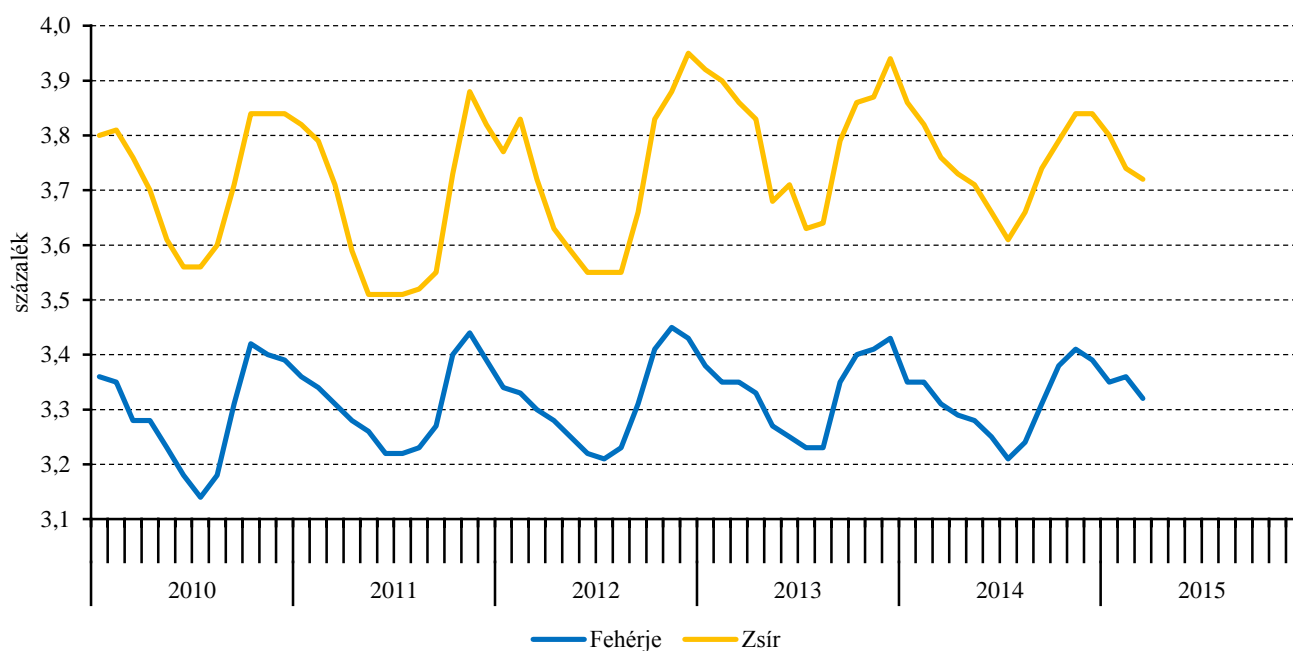
^{a)} A nyerstej valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.

Forrás: AKI PÁIR

6. ábra: A nyerstej havi termelői átlagára^{a)} régióként Magyarországon (2010-2015)

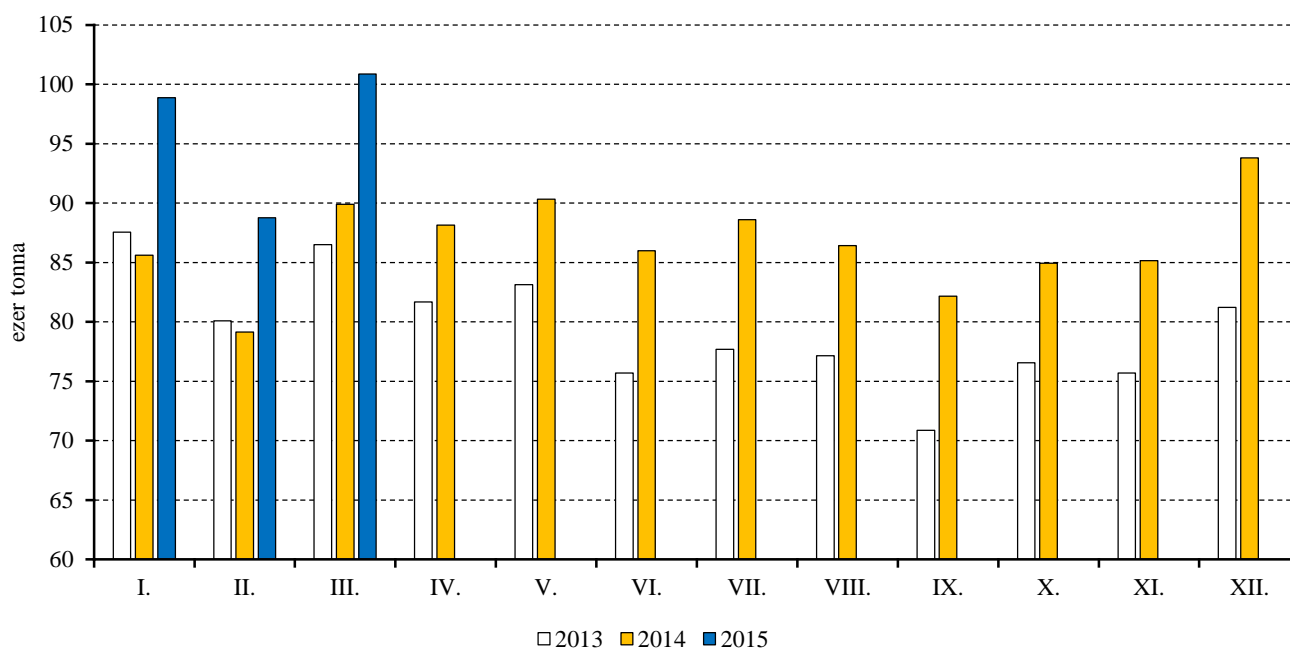
^{a)} A nyerstej ára valós beltartalmi értékekre és összes minőségi kategóriára vonatkozik.

Forrás: AKI PÁIR

7. ábra: A nyerstej havi beltartalma^{a)} Magyarországon (2010-2015)

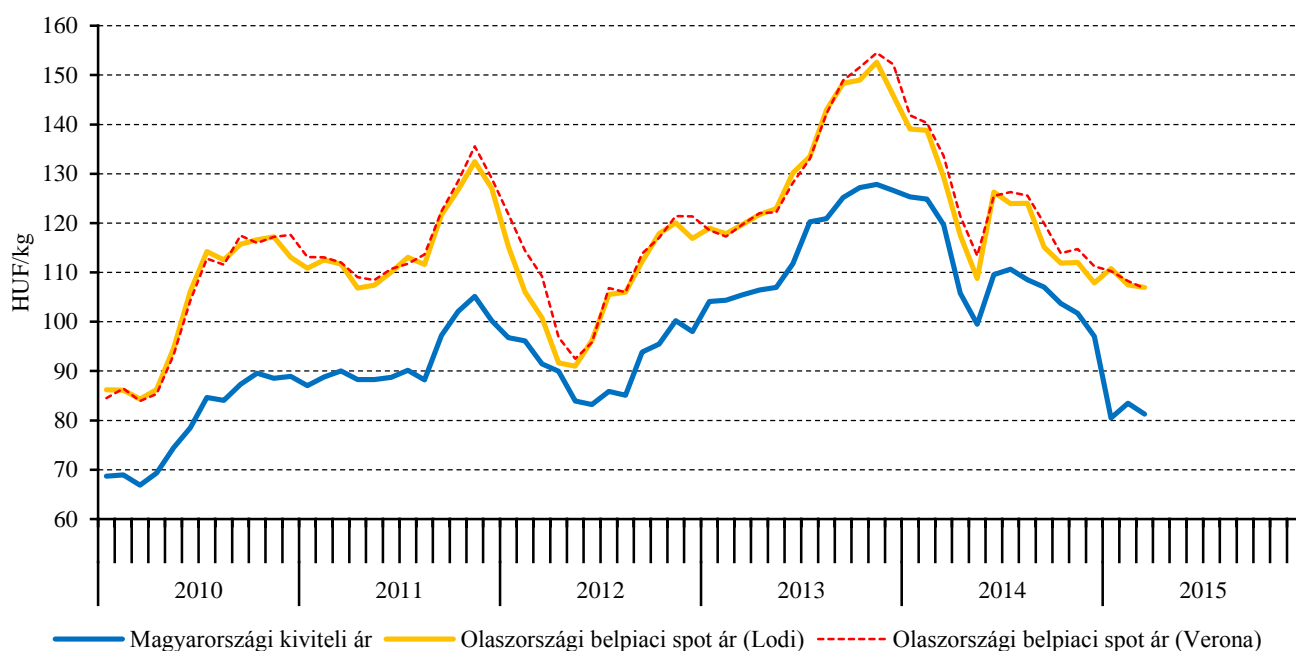
^{a)} A nyerstej beltartalma összes minőségi kategóriára vonatkozik.
Forrás: AKI PÁIR

8. ábra: A felvásárolt nyerstej havi mennyisége Magyarországon (2013-2015)

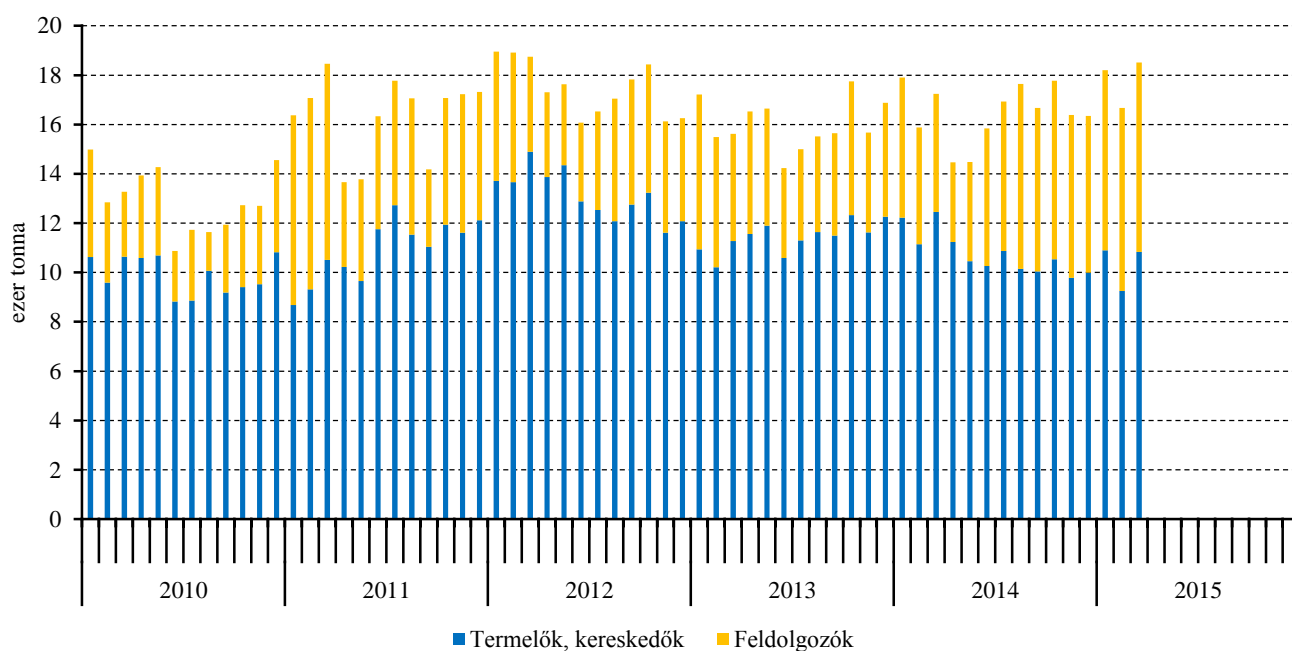
Forrás: AKI PÁIR

9. ábra: A teljes nyerstej havi kiviteli ára Magyarországon és a nyerstej ára Olaszországban (2010-2015)

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Lodi, CCIAA di Verona

10. ábra: A termelők, a kereskedők és a feldolgozók havi nyerstejkivitele Magyarországon (2010-2015)

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat: A nyerstej ára az Európai Unióban (2015. április 15-ig beérkezett adatok)

	2014. II.		2015. I.		2015. II.		2015. II./ 2014. II. (százalék)	2015. II./ 2015. I. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Ausztria	42,27	131,19	35,14	111,10	34,94	107,19	81,71	96,48
Belgium	40,41	125,41	29,31	92,67	29,35	90,04	71,80	97,16
Dánia	43,50	135,00	31,00	98,01	31,00	95,11	70,45	97,04
Egyesült Királyság	39,96	124,02	33,24	105,09	35,67	109,43	88,24	104,13
Finnország	44,98	139,60	41,71	131,87	36,75	112,75	80,77	85,50
Franciaország	38,69	120,08	31,64	100,04	31,52	96,70	80,53	96,66
Görögország	45,40	140,90	42,57	134,59	42,50	130,39	92,54	96,88
Hollandia	43,00	133,45	30,25	95,64	31,50	96,64	72,42	101,05
Írország	39,53	122,68	31,47	99,50	31,69 ^{b)}	97,22	79,25	97,71
Luxemburg	40,39	125,35	31,01	98,04	30,66	94,06	75,04	95,94
Németország	40,94	127,06	31,52	99,66	30,88	94,74	74,56	95,06
Olaszország	41,24	127,99	35,54	112,37	35,43	108,70	84,93	96,73
Portugália	36,50	113,28	31,91	100,89	31,59	96,92	85,56	96,07
Spanyolország	37,86	117,50	31,84	100,67	31,70 ^{b)}	97,25	82,77	96,60
Svédország	42,47	131,81	31,33	99,06	30,57	93,79	71,16	94,68
Ciprus	57,58	178,70	57,80	182,75	57,29	175,76	98,35	96,18
Csehország	34,47	106,98	29,76	94,09	29,57	90,72	84,80	96,42
Észtország	40,12	124,51	24,13	76,29	23,97	73,54	59,06	96,40
Lengyelország	35,60	110,49	28,55	90,27	29,09	89,25	80,78	98,87
Lettország	34,84	108,13	22,79	72,05	22,06	67,68	62,59	93,93
Litvánia	37,00	114,83	22,91	72,43	22,23	68,20	59,39	94,16
Magyarország	35,23	109,39	28,64	90,66	28,78	88,37	80,78	97,47
Málta	46,34	143,82	45,63 ^{a)}	144,27	45,76 ^{a)}	140,39	97,62	97,31
Szlovákia	35,95	111,57	30,79	97,35	29,92	91,79	82,27	94,29
Szlovénia	37,29	115,73	29,65	93,74	29,16	89,46	77,30	95,43
Bulgária	36,40	112,97	31,72	100,29	31,14	95,53	84,56	95,25
Románia	32,34	100,37	30,01	94,88	28,53	87,53	87,21	92,25
Horvátország	37,21	115,48	34,54	109,20	34,00	104,31	90,33	95,52
EU-28	39,91	123,86	31,76	100,41	31,84	97,68	78,86	97,28

^{a)} Az Európai Bizottság (DG AGRI-C3) becslése.

^{b)} A tagország becslése.

Megjegyzés: A nyerstej ára való beltartalmi értékekre vonatkozik. Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, Európai Bizottság

4. táblázat: **A nyerstej ára a harmadik országokban**

Ország	2014. II.		2015. I.		2015. II.		2015. II./ 2014. II. (százalék)	2015. II./ 2015. I. (százalék)
	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg	EUR/100 kg	HUF/kg		
Argentína	24,34	75,12	30,84	96,13	32,04	100,23	131,65	103,88
Brazília	29,53	91,66	29,45	93,51	28,02	86,18	94,86	95,14
Japán	65,59	203,40	70,20	222,61	-	-	-	-
Svájc	56,34	174,68	56,17	180,01	-	-	-	-
Új-Zéland	40,41	125,31	24,98	79,06	24,69	75,81	61,10	98,84
USA	40,24	124,80	33,43	105,93	32,67	100,24	81,20	97,73

Megjegyzés: Új-Zéland 4,2 százalék zsír-, 3,4 százalék fehérje-, USA 3,7 százalék zsírtartalom. Átszámítva az MNB és az ECB hivatalos középárfolyamán.
 Forrás: SAGPyA, CEPEA, JSB, BLW, LTO, USDA

5. táblázat: **A nyerstej ára^{a)} az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinál**

							EUR/100 kg
Ország	Feldolgozó	2014. II.	2015. I.	2015. II.	2015. II./ 2014. II. (százalék)	2015. II./ 2015. I. (százalék)	
Belgium	Milcobel	41,08	29,54	29,54	71,91	100,00	
Németország	Alois Müller	40,87	28,54	28,54	69,83	100,00	
Németország	Nordmilch	39,05	28,16	28,16	72,11	100,00	
Dánia	Arla Foods	41,00	29,28	29,25	71,34	99,90	
Finnország	Hämeenlinnan Osuusmeijeri	44,41	41,97	37,79	85,09	90,04	
Franciaország	Bongrain CLE (Basse Normandie)	42,43	33,38	32,90	77,54	98,56	
Franciaország	Danone (Pas de Calais)	40,92	33,71	32,82	80,21	97,36	
Franciaország	Lactalis (Pays de la Loire)	41,40	32,70	32,43	78,33	99,17	
Franciaország	Sodiaal	36,88	33,59	33,11	89,78	98,57	
Nagy-Britannia	Dairy Crest (Davidstow)	39,83	35,92	35,63	89,46	99,19	
Nagy-Britannia	First Milk	38,18	29,11	28,33	74,20	97,32	
Írország	Glanbia	38,94	30,50	30,44	78,17	99,80	
Írország	Kerry Agribusiness	38,77	30,09	30,37	78,33	100,93	
Olaszország	Granarolo (North)	45,57	41,20	41,20	90,41	100,00	
Hollandia	DOC Kaas	41,54	26,99	29,03	69,88	107,56	
Hollandia	Friesland Campina	42,01	29,43	30,63	72,91	104,08	
EU átlag	-	40,81	32,13	31,88	78,13	99,22	

^{a)} Adó nélkül, 4,2 százalék zsír- és 3,4 százalék fehérjetartalomra vonatkozóan, csíraszám 24 999 és szomatikus sejtszám 249 999.
 Forrás: LTO

Tejtermékek

6. táblázat: A folyadéktej feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2014. III.	2015. II.	2015. III.	2015. III./ 2014. III. (százalék)	2015. III./ 2015. II. (százalék)
Polytej, 2,8 százalék zsírtartalom	161,54	146,62	144,32	89,34	98,43
Dobozos tej, 2,8 százalék zsírtartalom	168,97	152,91	153,44	90,81	100,34
Dobozos tartós tej, 2,8 százalék zsírtartalom	173,62	159,06	154,98	89,27	97,43
Dobozos tartós tej, 1,5 százalék zsírtartalom	151,98	130,02	125,01	82,25	96,15

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A tejtermékek feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	2014. III.	2015. II.	2015. III.	2015. III./ 2014. III. (százalék)	2015. III./ 2015. II. (százalék)
Adagolt vaj	1585,14	1409,06	1368,88	86,36	97,15
Natúr vajkrém	929,08	855,05	828,17	89,14	96,86
Tehéntúró	733,89	660,72	644,43	87,81	97,53
Tejföl	428,73	403,50	395,82	92,33	98,10
Natúr joghurt	322,93	297,10	298,50	92,44	100,47
Gyümölcsös joghurt	420,72	417,26	427,68	101,66	102,50
Kefír	305,75	283,28	288,14	94,24	101,72
Trappista sajt	1289,73	1018,63	1007,38	78,11	98,90
Ömlesztett sajt	1087,59	1061,88	1075,20	98,86	101,25

Forrás: AKI PÁIR

8. táblázat: Magyarország tejtermék-külforgókedelmének mennyisége

Megnevezés	2014. I.		2015. I.		2015. I./2014. I. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	10 191	38 100	9 276	37 801	91,02	99,22
0402 Tej és tejszín ^{b)}	640	93	495	21	77,33	22,25
0403 Kefir, joghurt	3 497	525	3 515	251	100,54	47,82
0404 Tejsavó	503	2 575	790	2 524	157,07	98,01
0405 Vaj és vajkrém	469	38	568	56	121,06	145,82
0406 Sajt és túró	4 205	1 571	4 279	1 950	101,77	124,17

^{a)} Nem sűrítve nem édesítve.^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

9. táblázat: Magyarország tejtermék-külforgókedelmének értéke

Megnevezés	2014. I.		2015. I.		2015. I./2014. I. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	1 798 241	4 902 340	1 474 403	3 845 757	81,99	78,45
0402 Tej és tejszín ^{b)}	443 741	92 553	336 737	20 332	75,89	21,97
0403 Kefir, joghurt	1 052 972	181 737	1 140 429	98 878	108,31	54,41
0404 Tejsavó	239 595	401 213	412 133	332 714	172,01	82,93
0405 Vaj és vajkrém	591 051	37 227	599 422	55 373	101,42	148,74
0406 Sajt és túró	4 576 193	1 937 826	3 922 962	2 625 113	85,73	135,47
Összesen	8 701 793	7 552 896	7 886 086	6 978 167	90,63	92,39

^{a)} Nem sűrítve nem édesítve.^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

10. táblázat: A tejtermékek külkereskedelmi ára Magyarországon

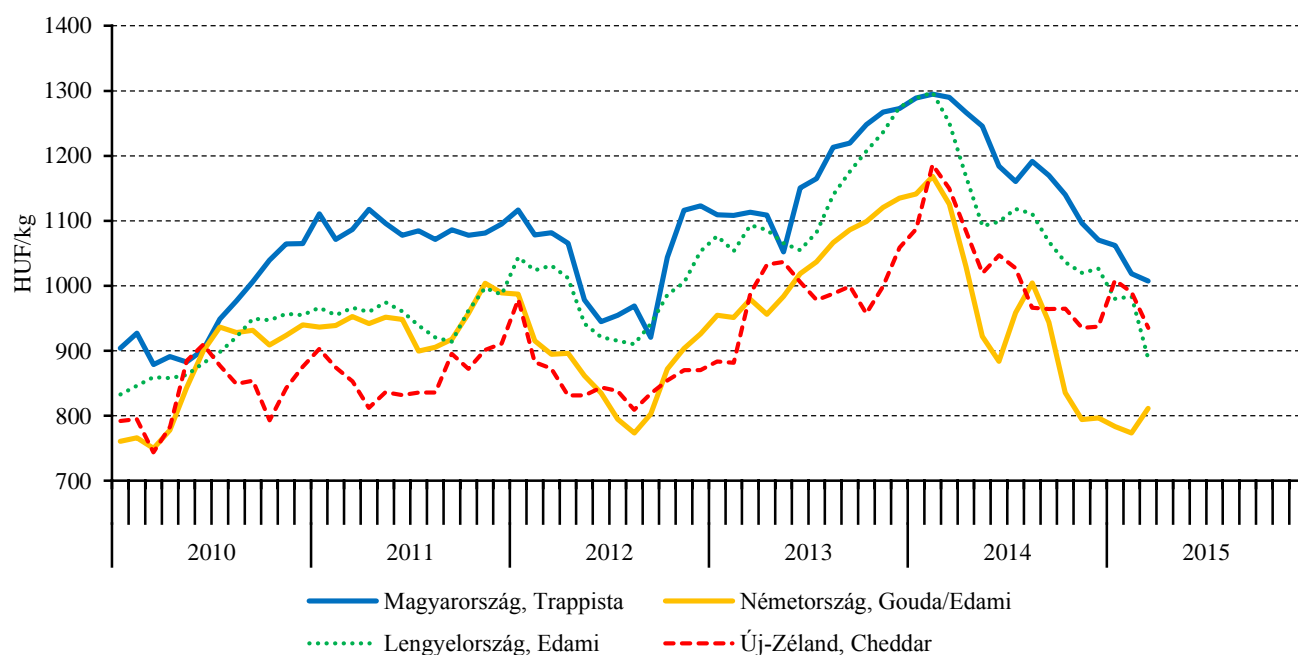
Megnevezés	2015. I.		2014. I.		2015. I./2014. I. (százalék)	
	import	export	import	export	import	export
0401 Tej és tejszín ^{a)}	176,45	128,67	158,95	101,74	90,08	79,07
0402 Tej és tejszín ^{b)}	693,07	999,92	680,13	987,08	98,13	98,72
0403 Kefir, joghurt	301,13	346,15	324,41	393,84	107,73	113,78
0404 Tejsavó	476,26	155,82	521,57	131,83	109,51	84,61
0405 Vaj és vajkrém	1 260,64	968,98	1 056,09	988,38	83,77	102,00
0406 Sajt és túró	1 088,37	1 233,83	916,78	1 346,05	84,23	109,10

^{a)} Nem sűrítve nem édesítve.^{b)} Sűrítve vagy édesítve.

Forrás: KSH

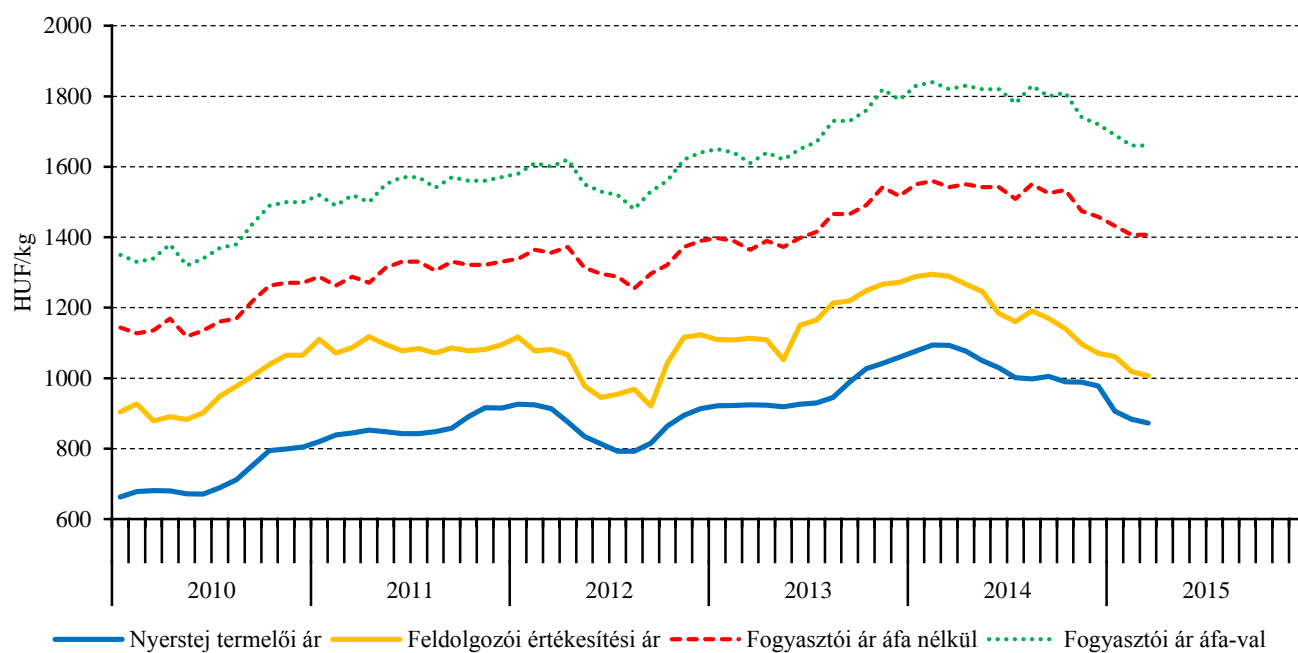

11. ábra: A sajt havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

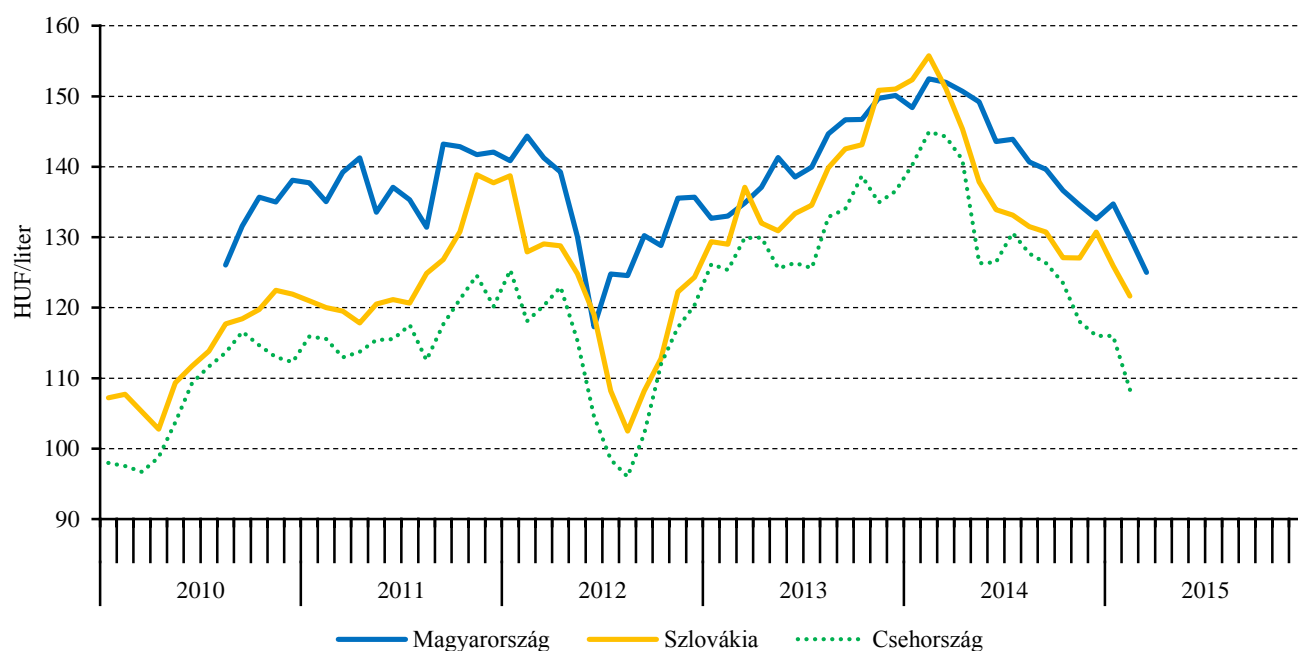
Forrás: AKI PÁIR, Kempteni árutőzsde – ZMP, Hannoveri árutőzsde – CLAL, GUS-ARR, USDA

12. ábra: A Trappista sajt fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2015)

Megjegyzés: A termelői ár 10 kg nyerstaj árának felel meg.

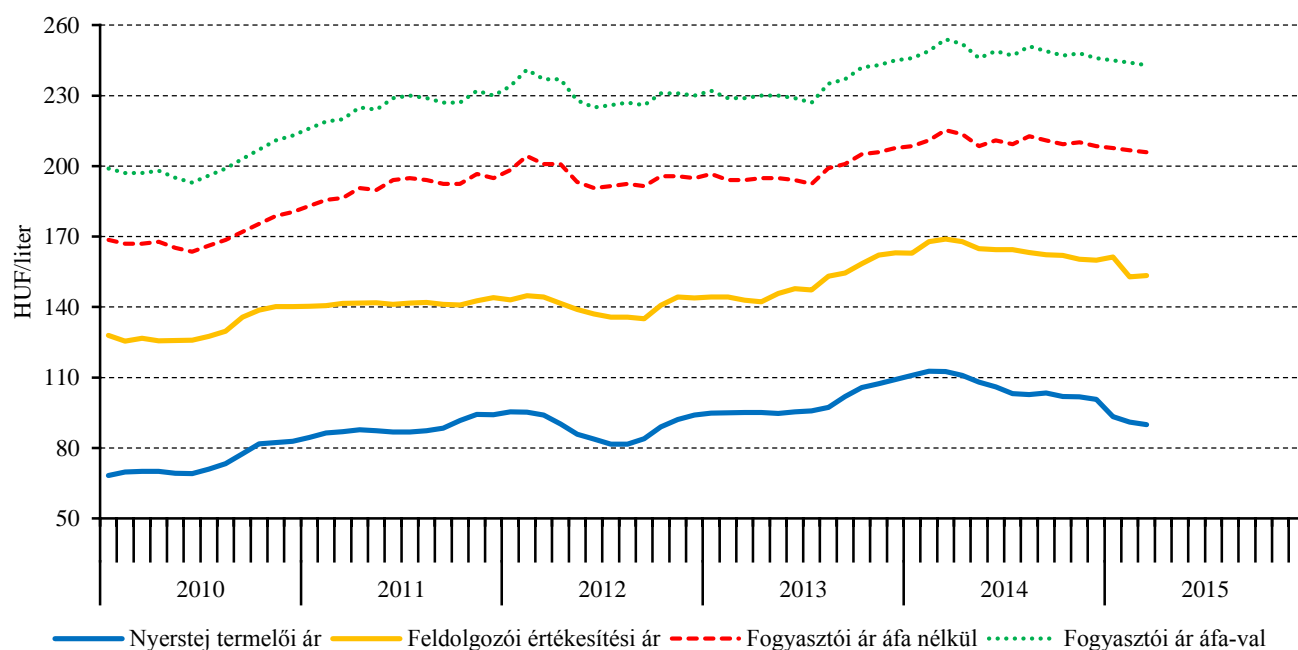
Forrás: AKI PÁIR, KSH

13. ábra: A folyadéktej^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

^{a)} 1,5 százalék zsírtartalom dobozos tartós.

Forrás: AKI PÁIR, PPA ATIS, MZCR

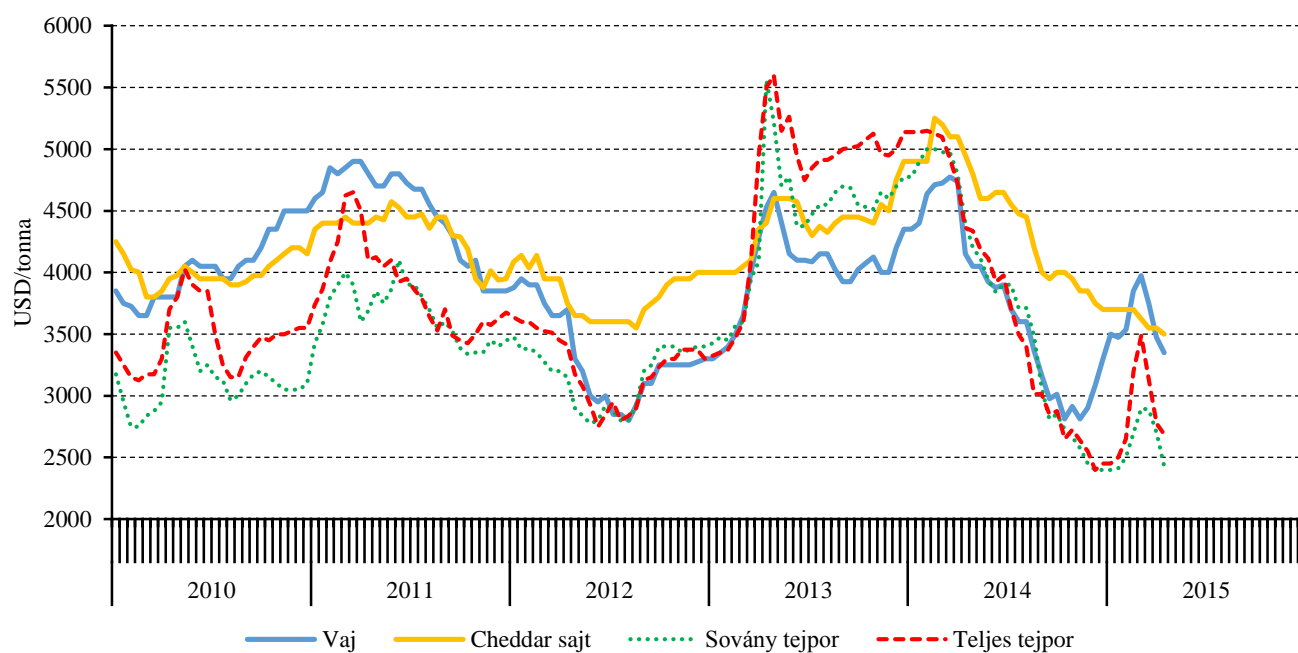
14. ábra: A folyadéktej fázisárainak havi alakulása Magyarországon (2010-2015)

Megjegyzés: A feldolgozó értékesítési ár 2,8 százalék zsírtartalmú dobozos friss tejre, a fogyasztói ár 2,8 százalék zsírtartalmú pasztörözött tejre vonatkozik.

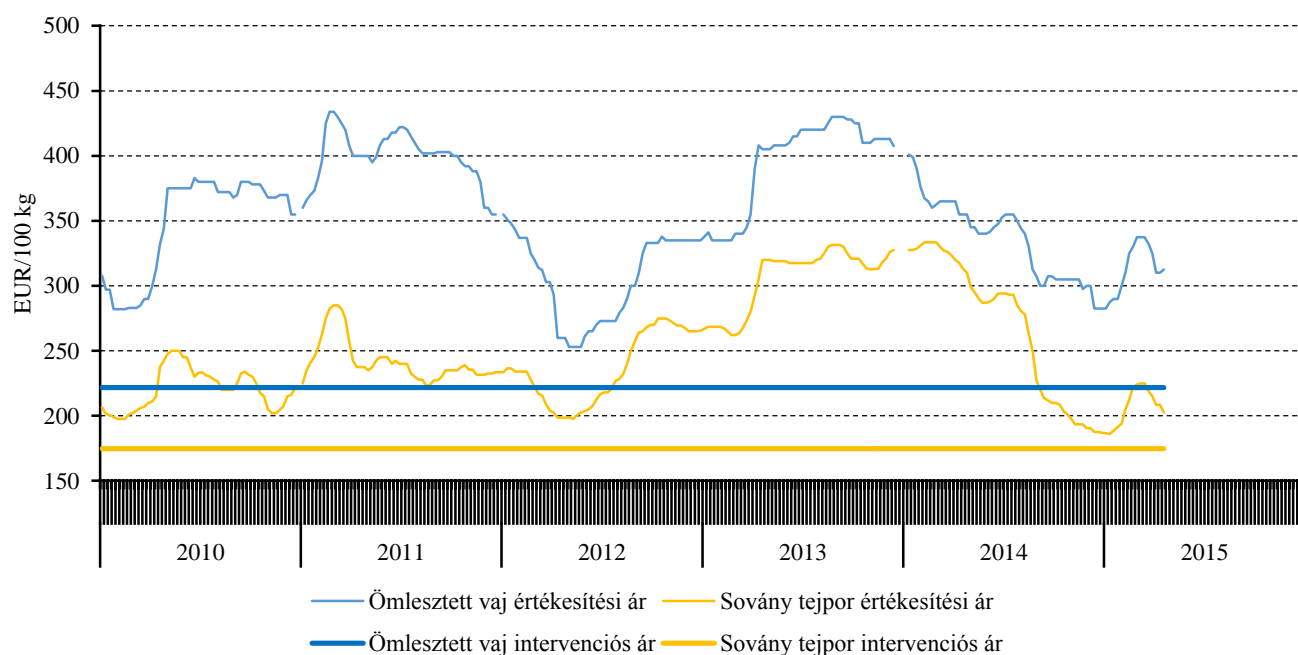
Forrás: AKI PÁIR, KSH

15. ábra: A tejtermékek kétheti világpiaci (FOB Óceánia) értékesítési ára (2010-2015)

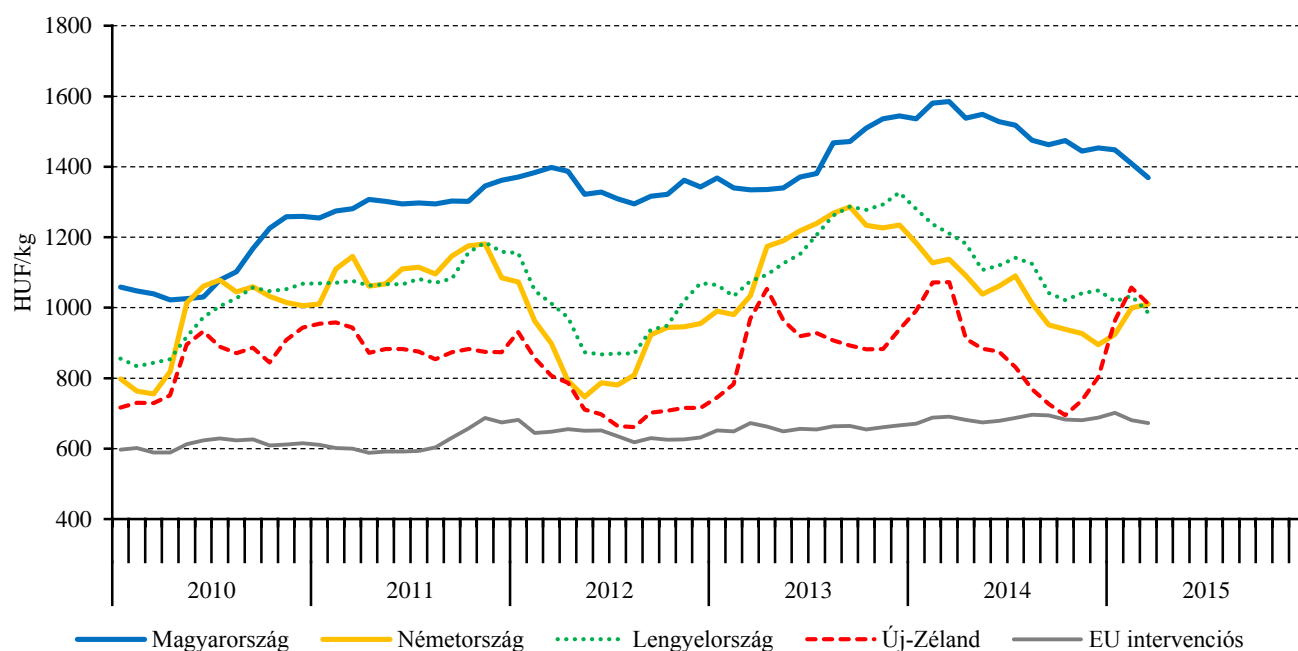

Forrás: USDA

16. ábra: Az ömlesztett vaj és a sovány tejpor heti értékesítési és intervenciósi ára Németországban (2010-2015)

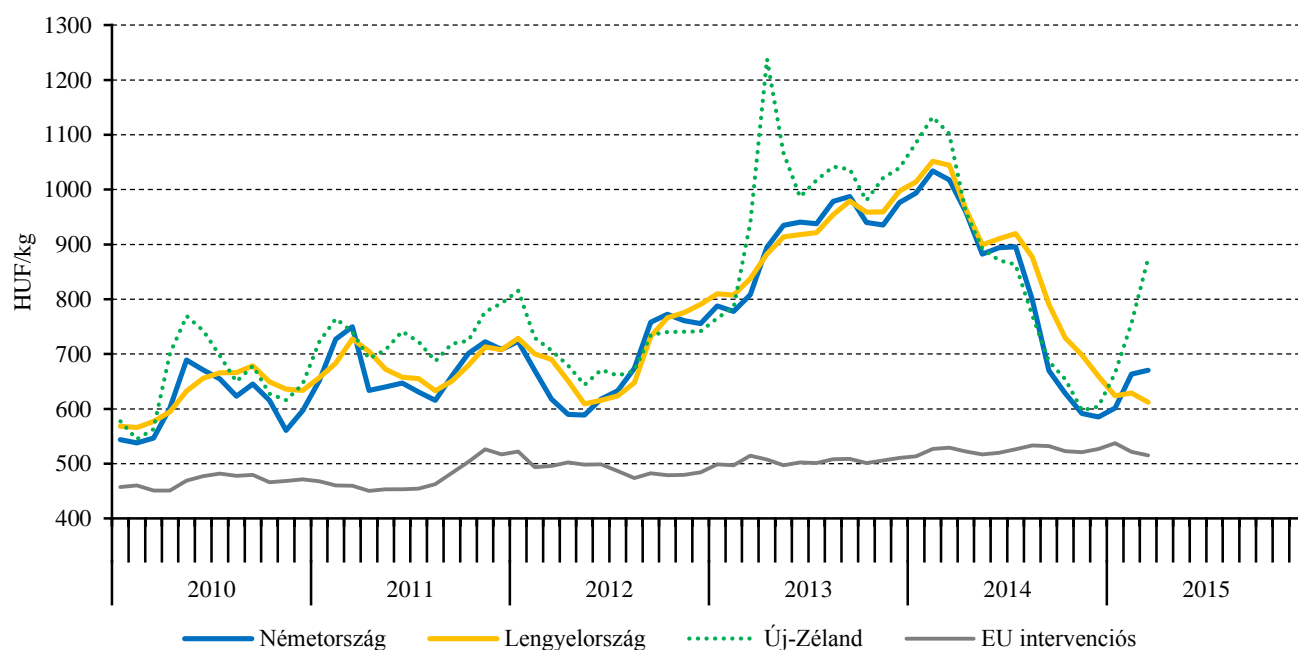
Forrás: Hannoveri árutőzsde, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság

17. ábra: Az ömlesztett vaj^{a)} havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

^{a)} Magyarországon az ömlesztett vaj helyett az adagolt vaj árát tüntettük fel.

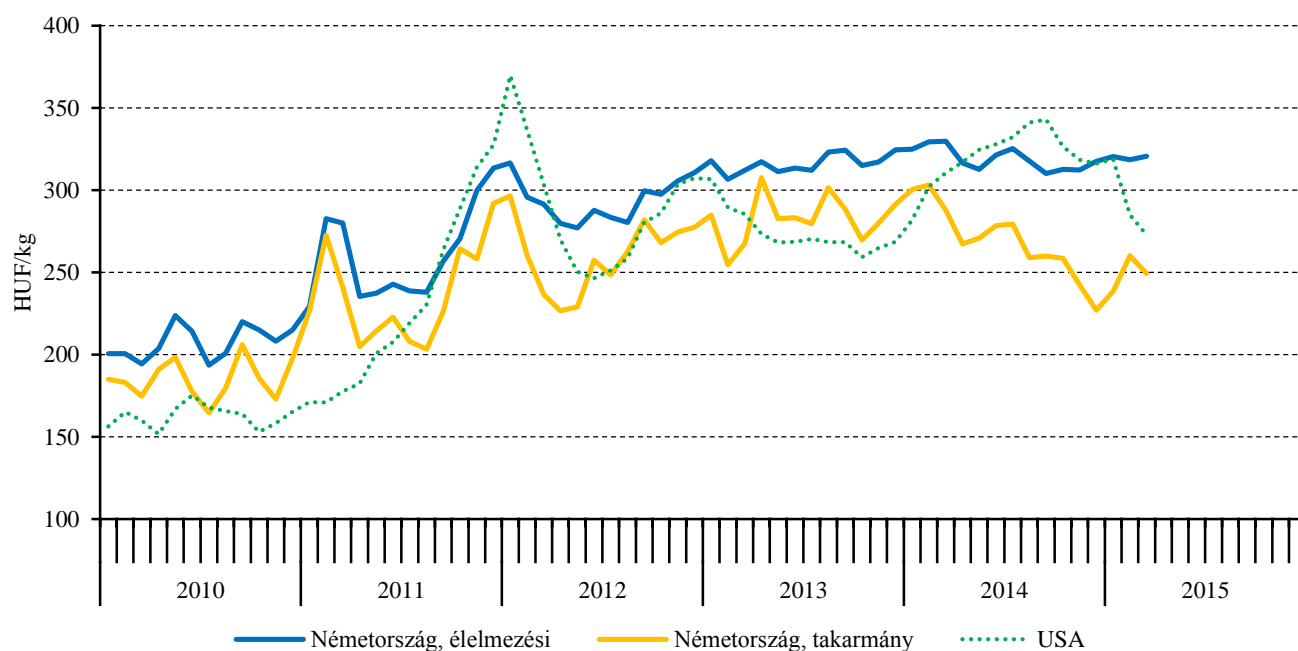
Forrás: AKI PÁIR, Hannoveri árutőzsde – CLAL, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

18. ábra: A sovány tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, Európai Bizottság, GUS-ARR, USDA

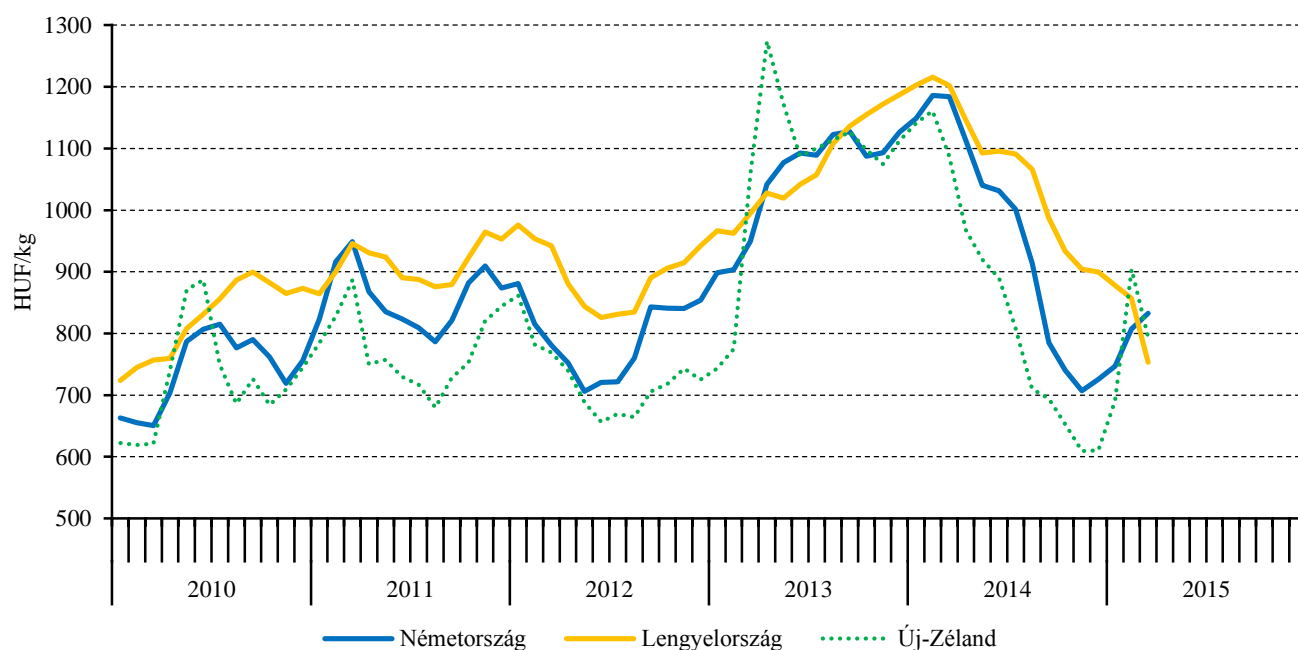
19. ábra: A tejsavópor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

Megjegyzés: Az USA-ban az adatok a középső területekre vonatkoznak.

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, USDA

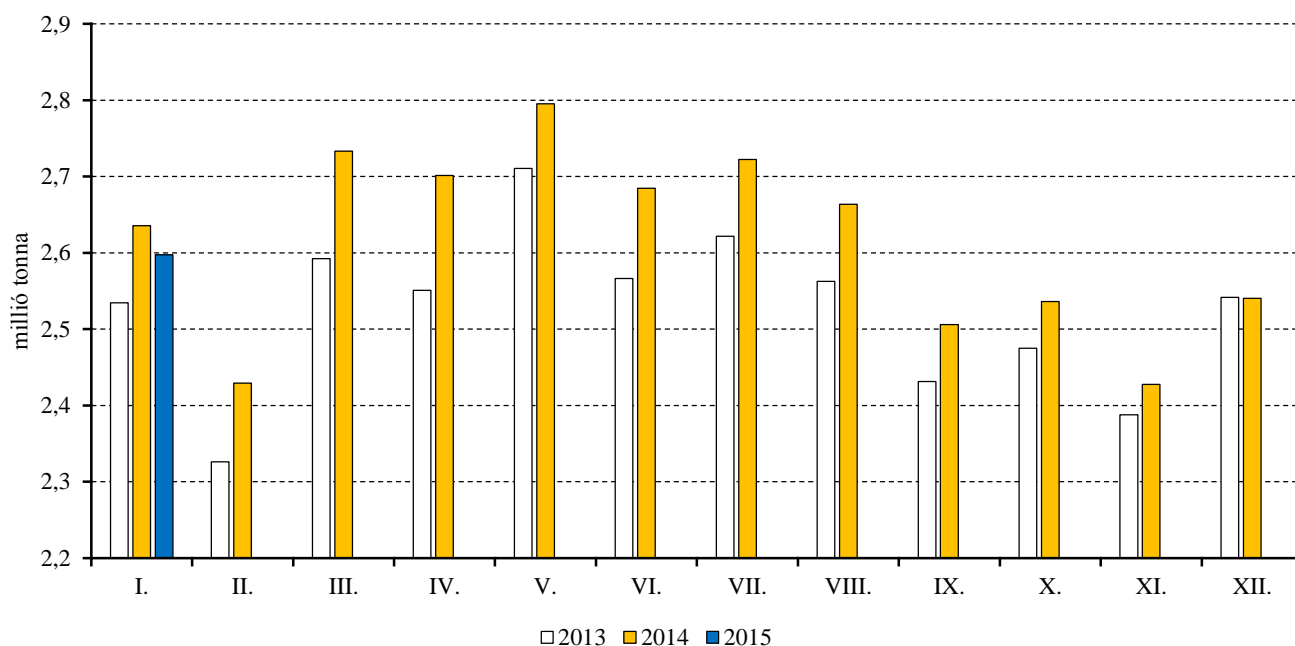
20. ábra: A teljes tejpor havi értékesítési ára nemzetközi összehasonlításban (2010-2015)

Forrás: ZMP, Kempteni árutőzsde, IERIGŽ – PIB, USDA

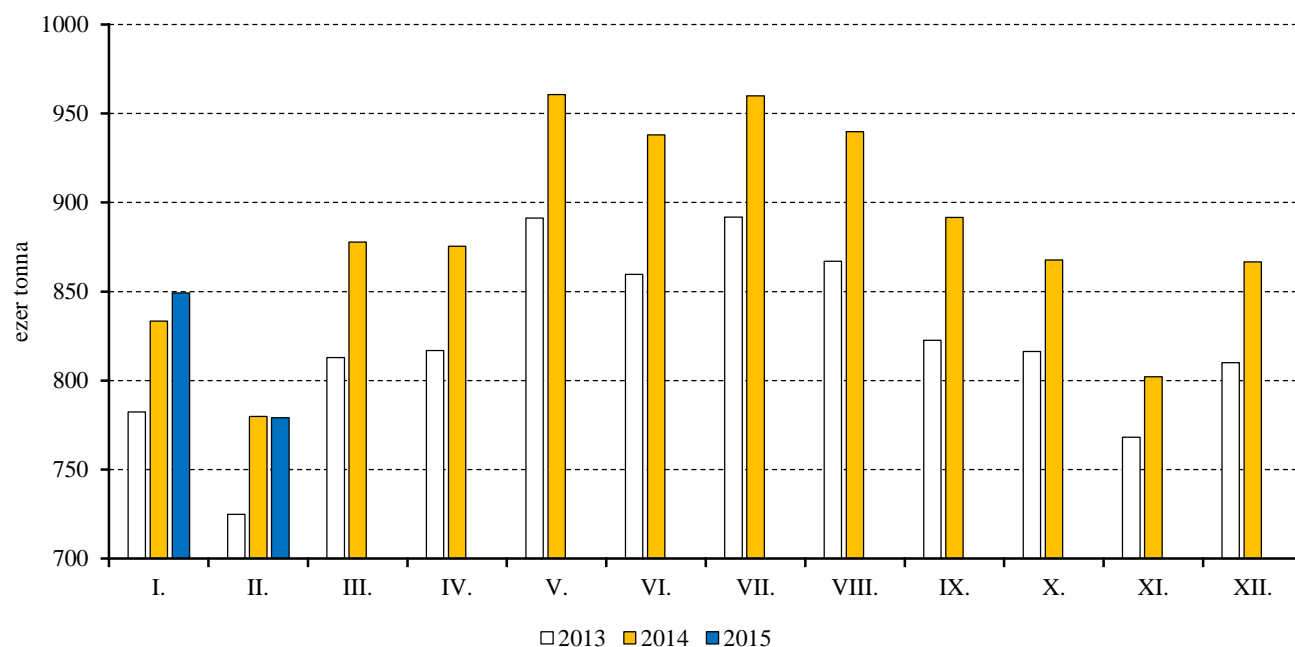
Tejfelvásárlás

21. ábra: A Németországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

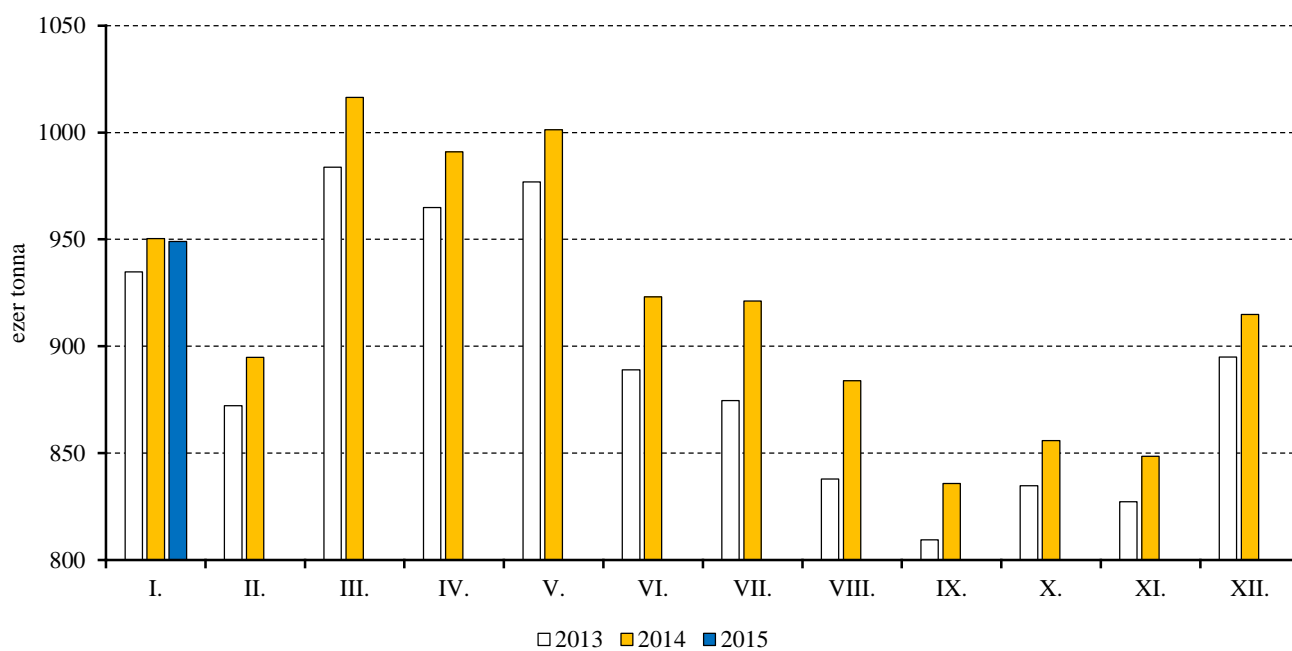
Forrás: Eurostat

22. ábra: A Lengyelországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

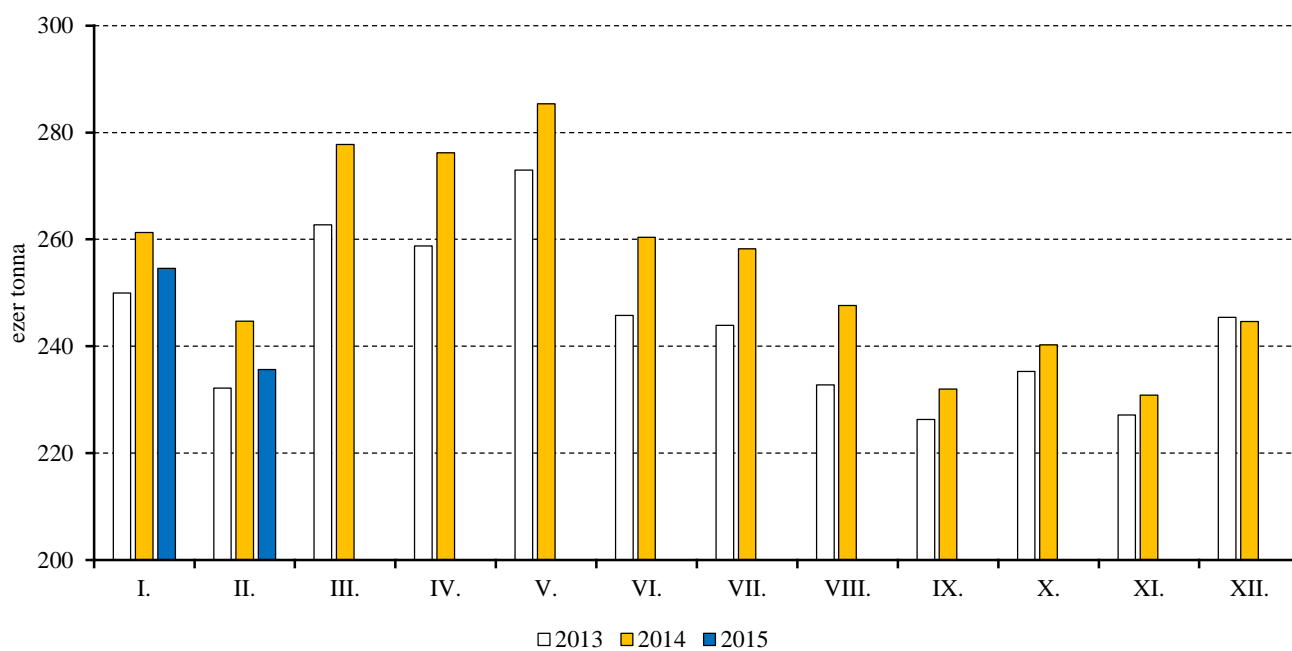
Forrás: GUS-ARR

24. ábra: Az Olaszországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

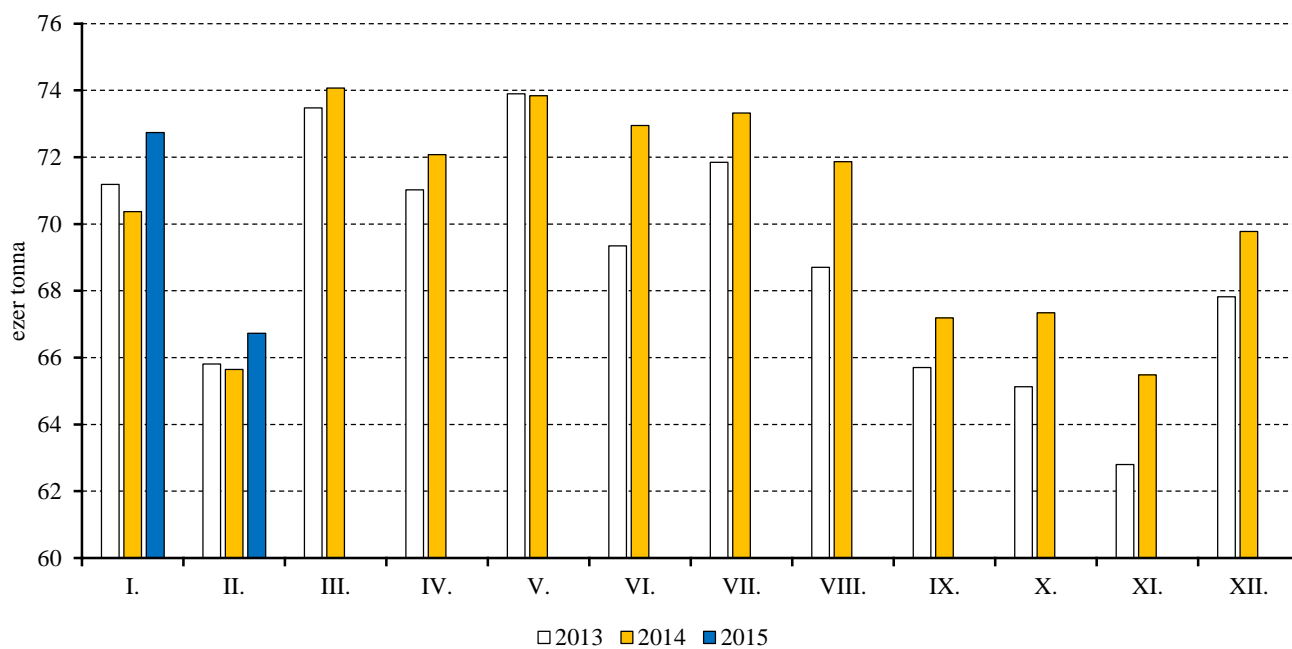
Forrás: AGEA-CLAL

25. ábra: Az Ausztriában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

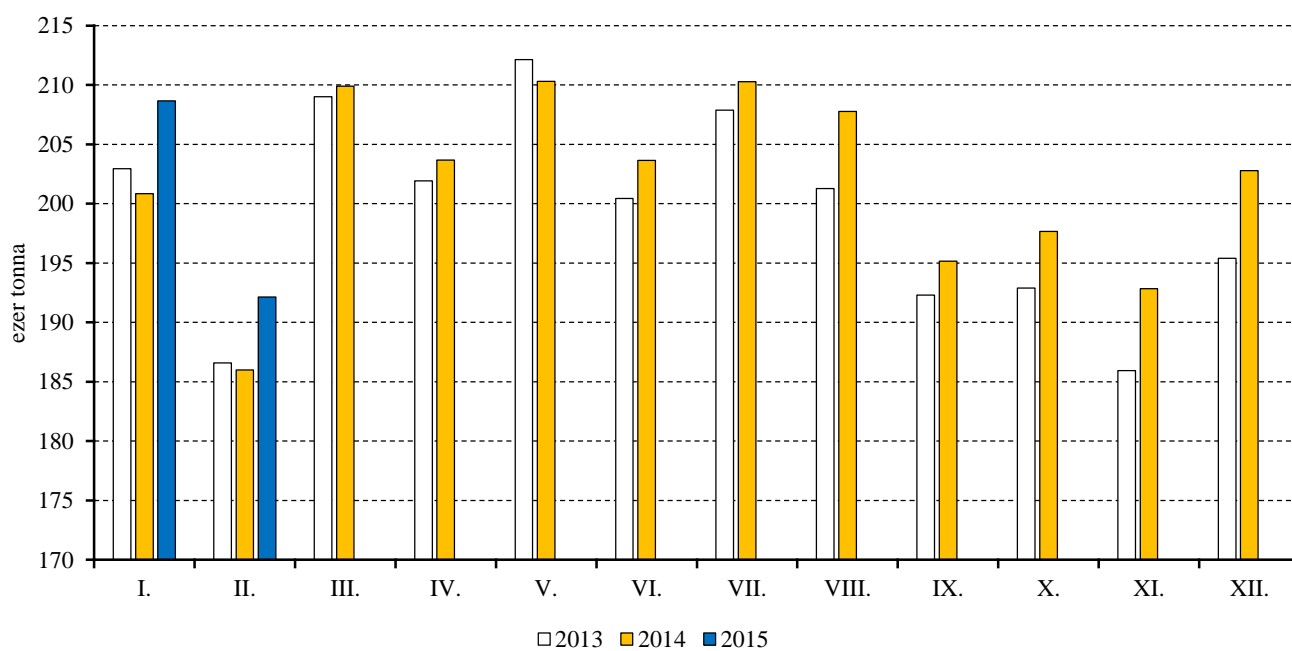
Forrás: AMA

26. ábra: A Szlovákiában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

Forrás: APA

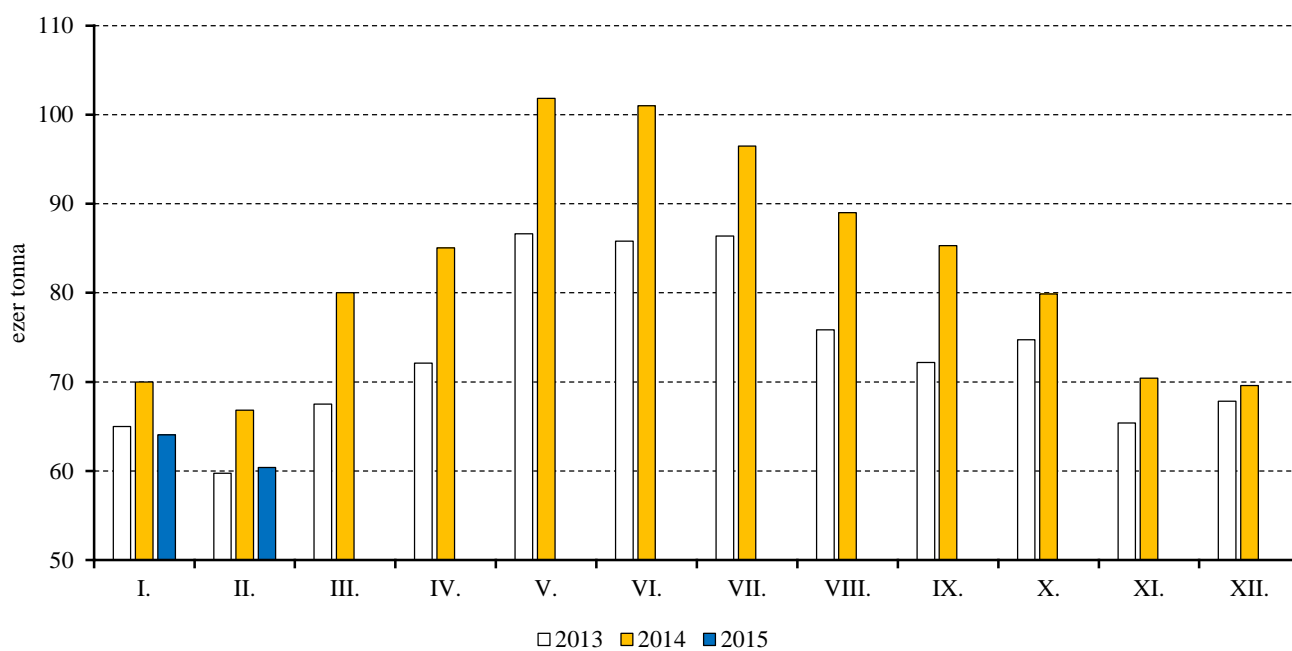
27. ábra: A Csehországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

Forrás: MZCR

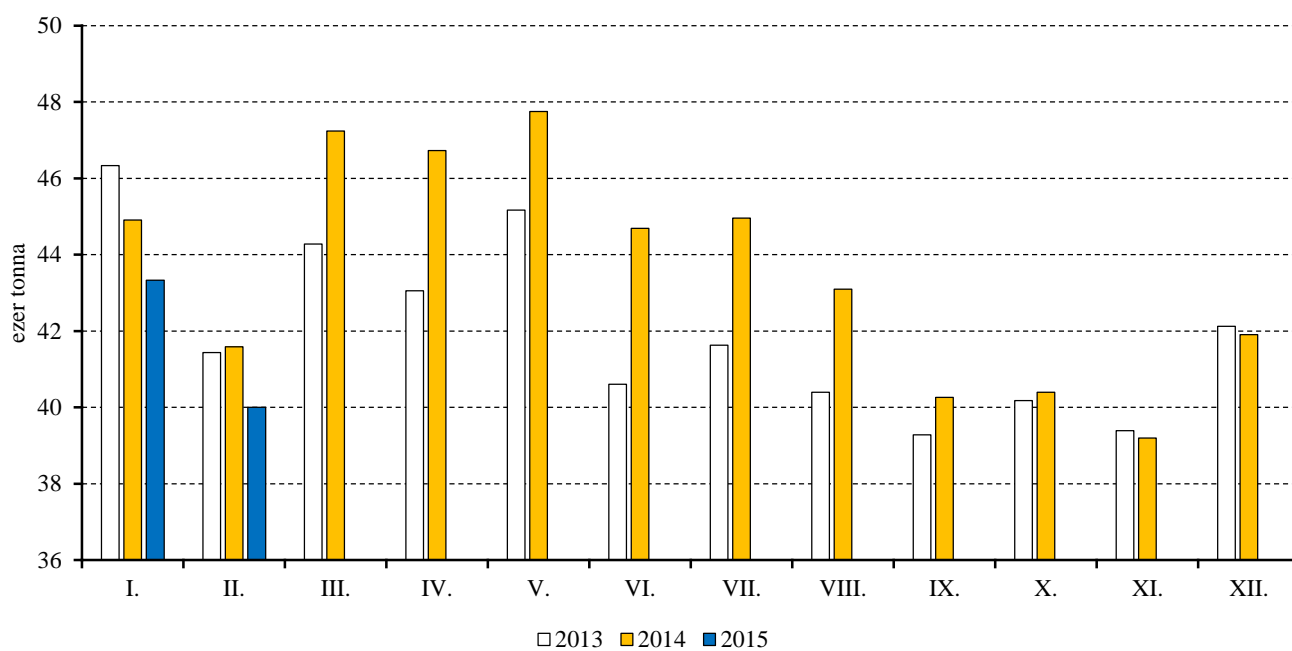

28. ábra: A Romániában felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

Forrás: INSSE

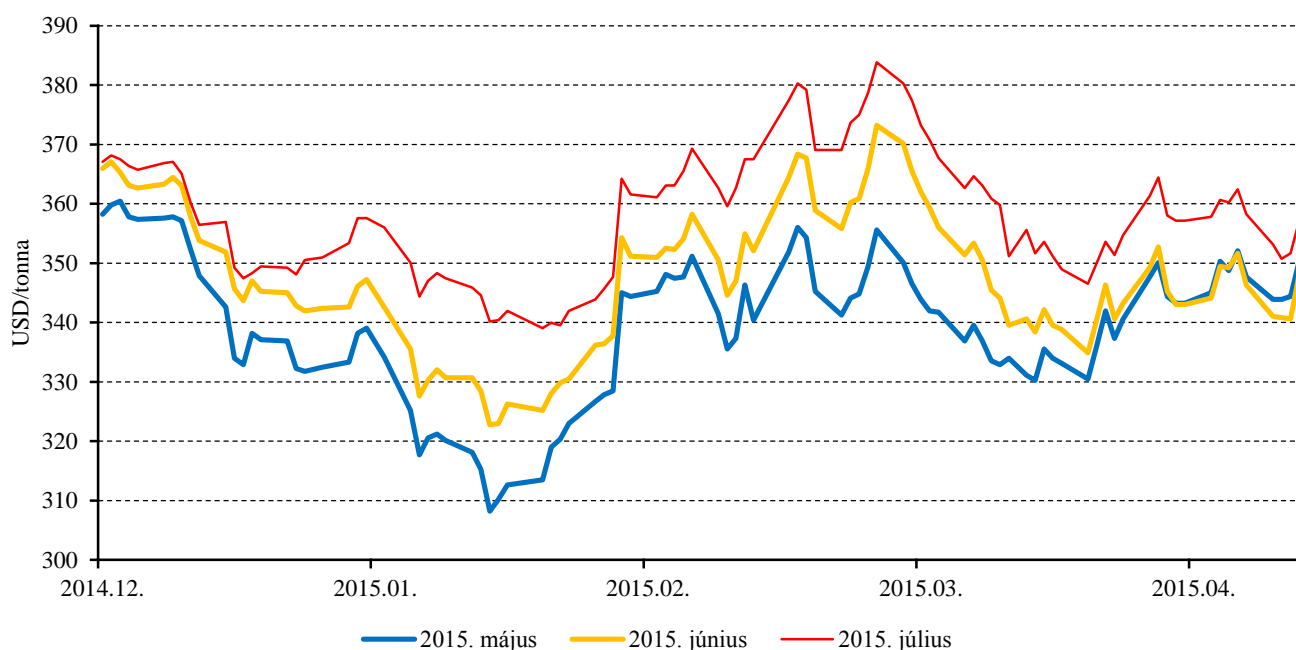
29. ábra: A Horvátországban felvásárolt nyerstej havi mennyisége (2013-2015)

Forrás: DZS

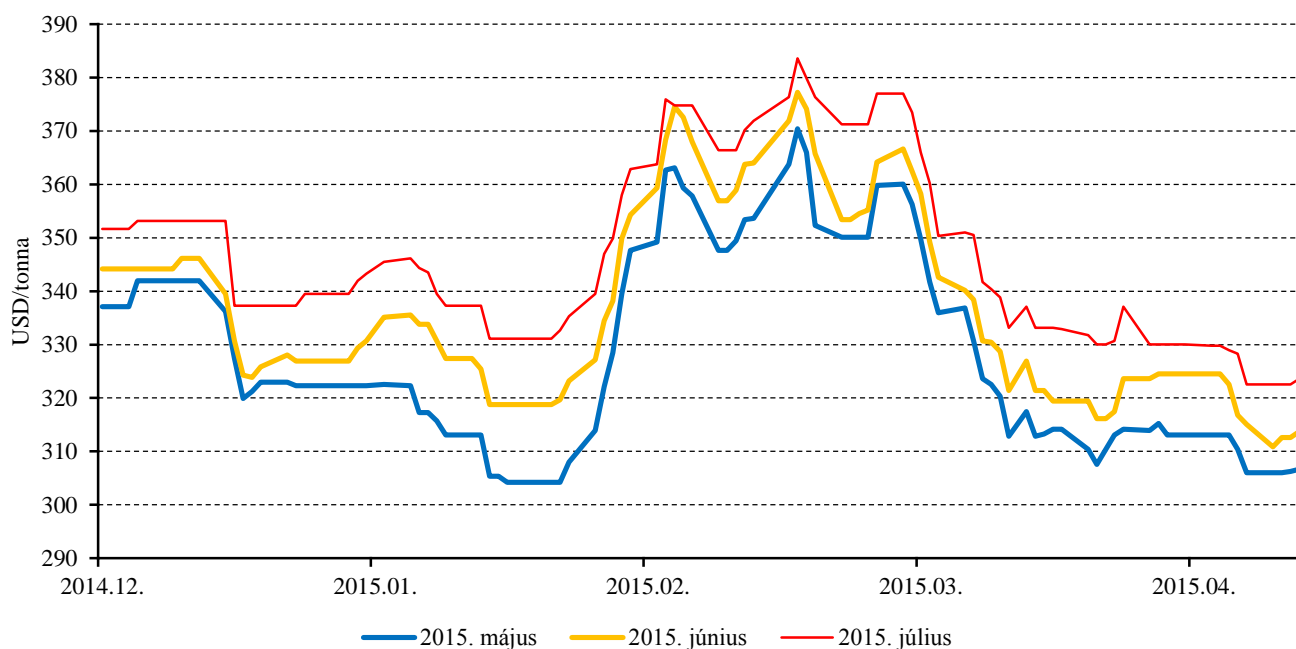
Határidős jegyzések

30. ábra: A III. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

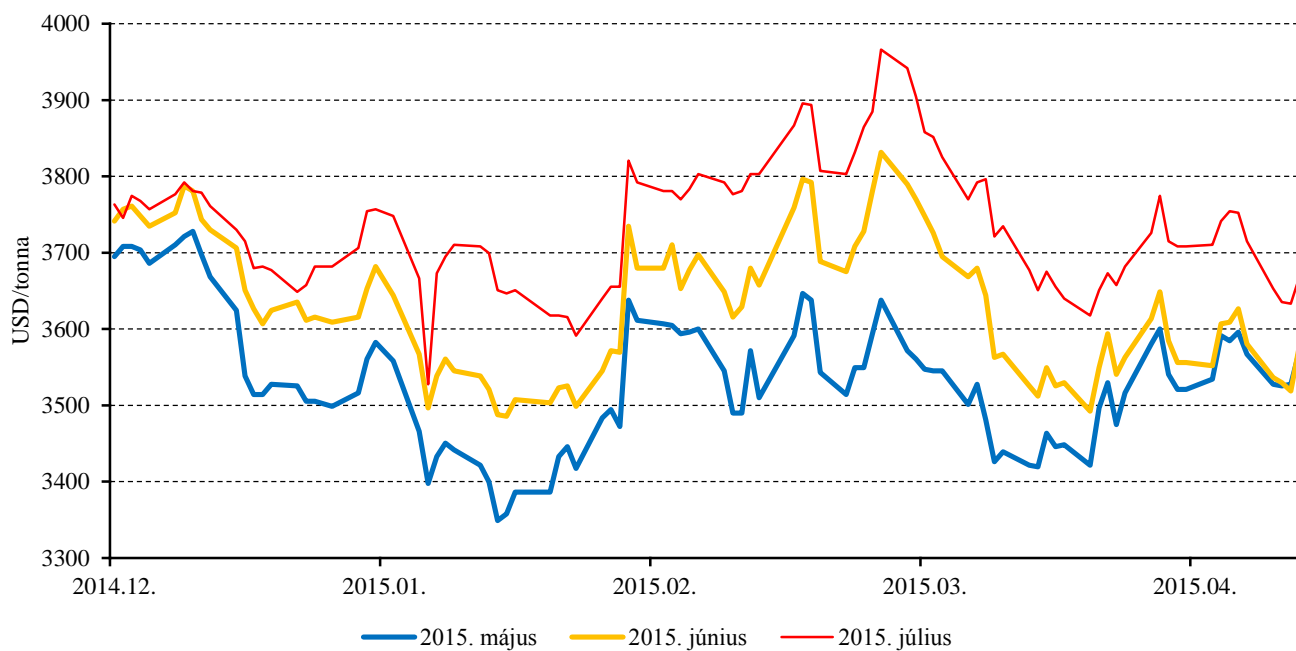
^{a)} A kemény sajtok előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

31. ábra: A IV. árkategóriájú nyerstej^{a)} napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

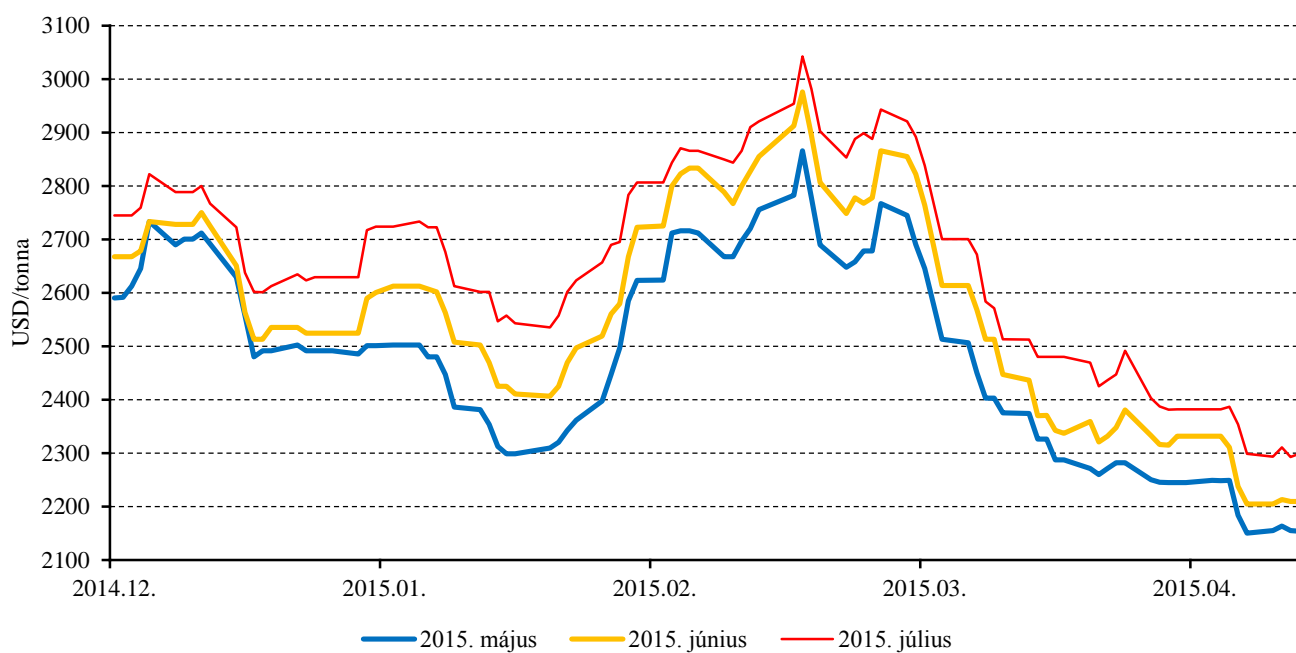
^{a)} A vaj és a tejpor előállításához felhasznált nyerstej.
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

32. ábra: A sajt napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

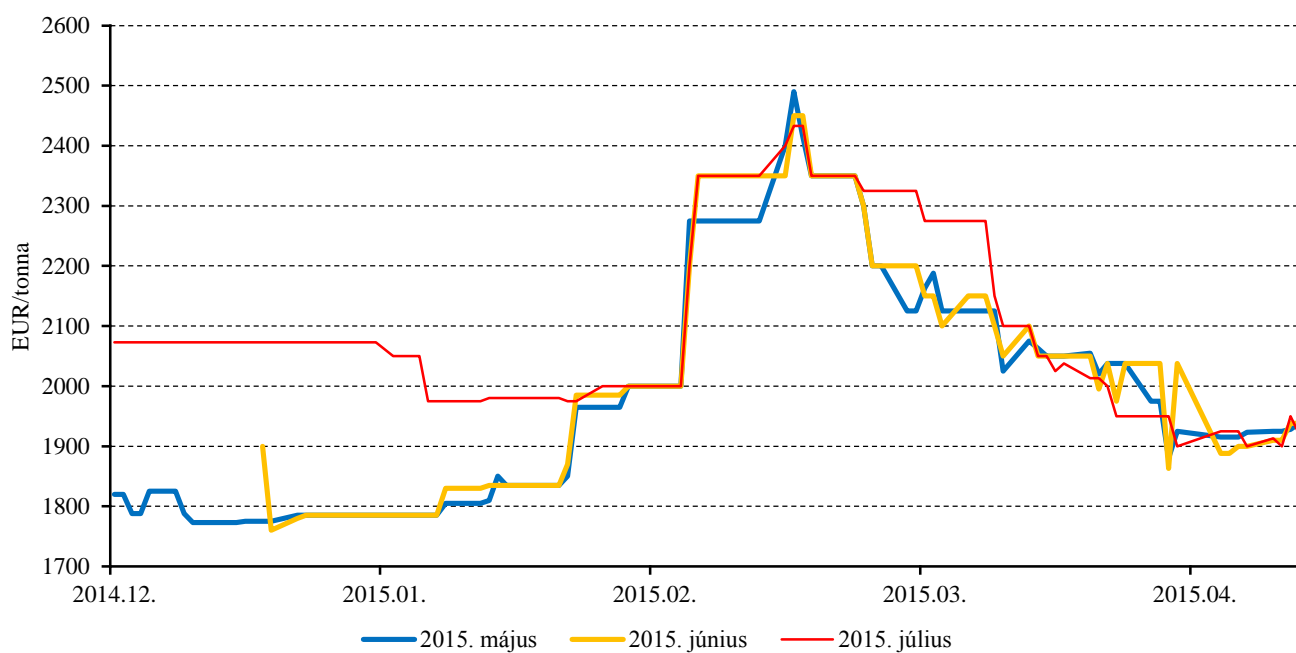
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

33. ábra: A sovány tejpor napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

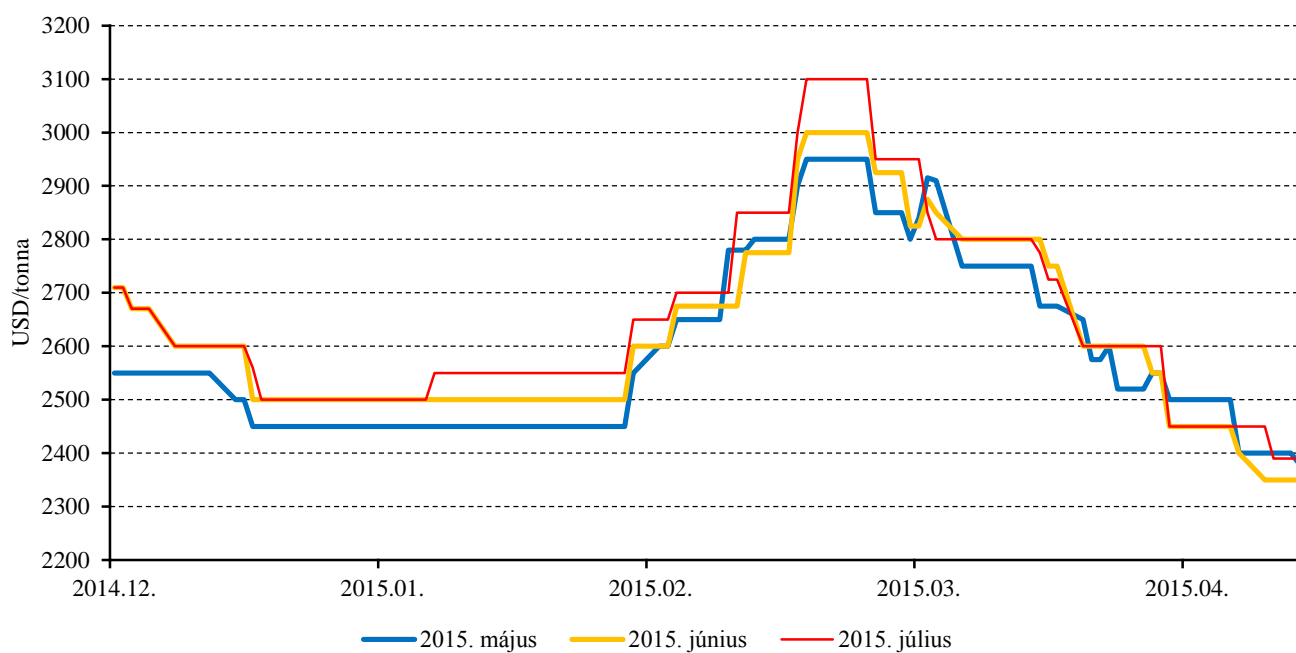
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

34. ábra: A sovány tejpör napi jegyzése a frankfurti árutőzsdén (2014-2015)

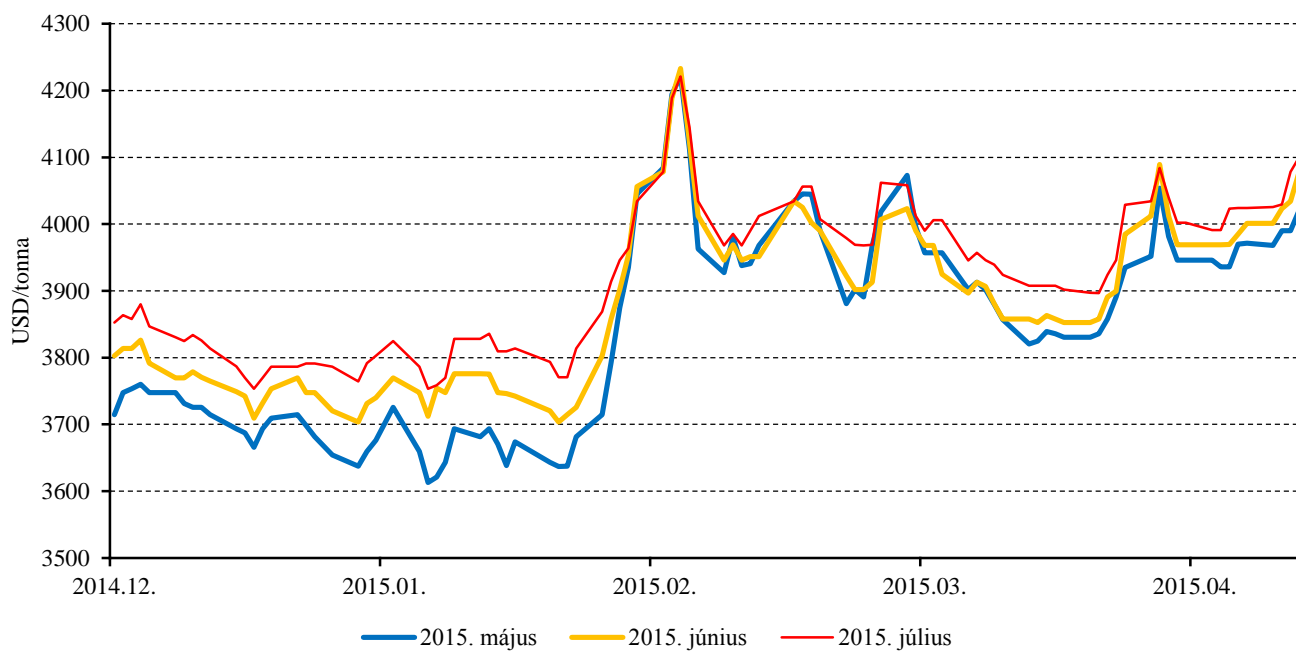
Forrás: Eurex Exchange

35. ábra: A sovány tejpör napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2014-2015)

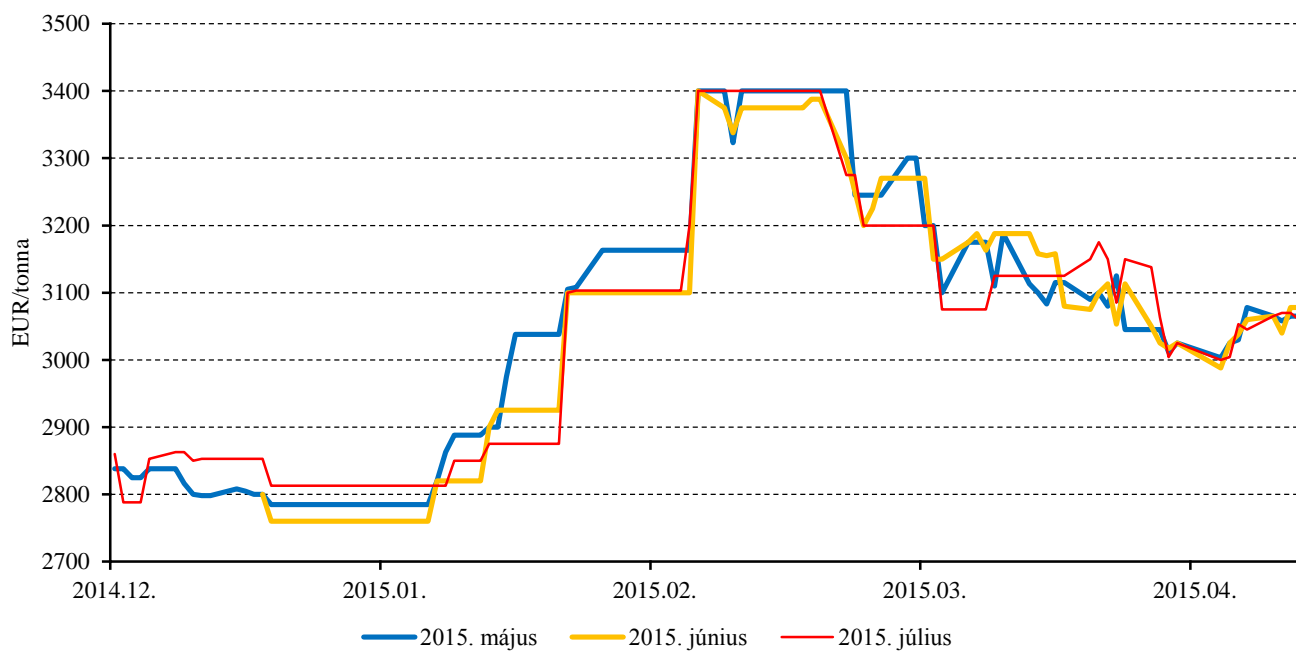
Forrás: NZX

36. ábra: A vaj napi jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

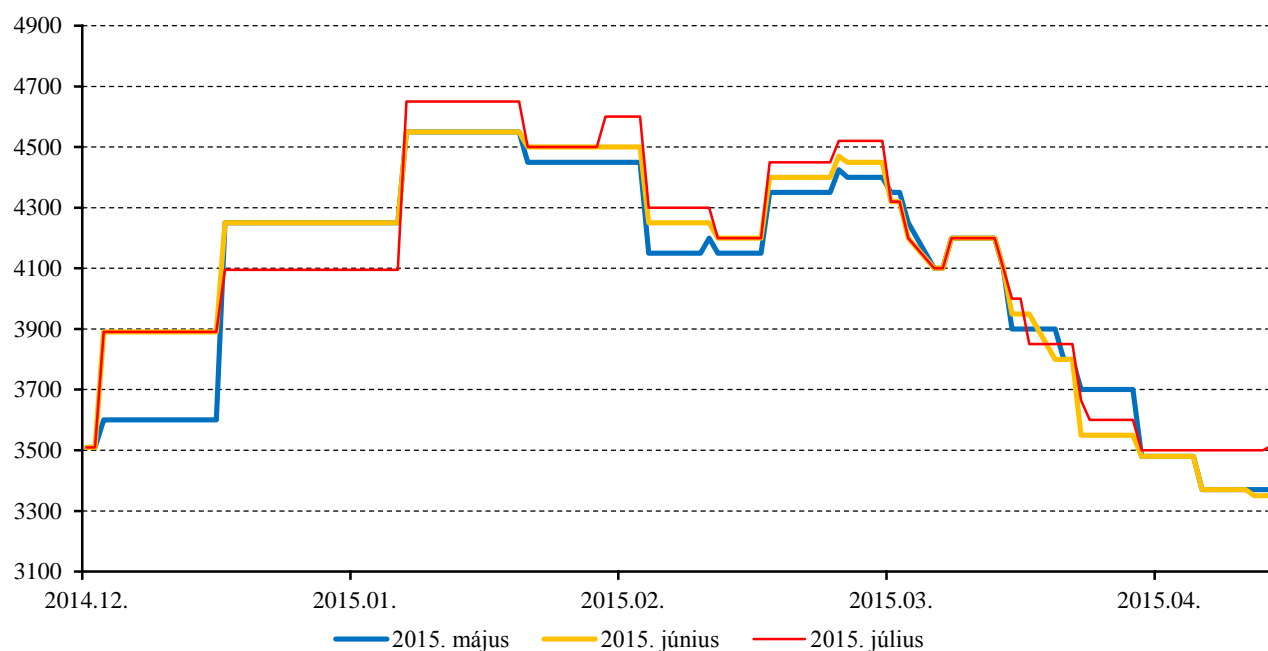
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

37. ábra: A vaj napi jegyzése a frankfurti árutőzsdén (2014-2015)

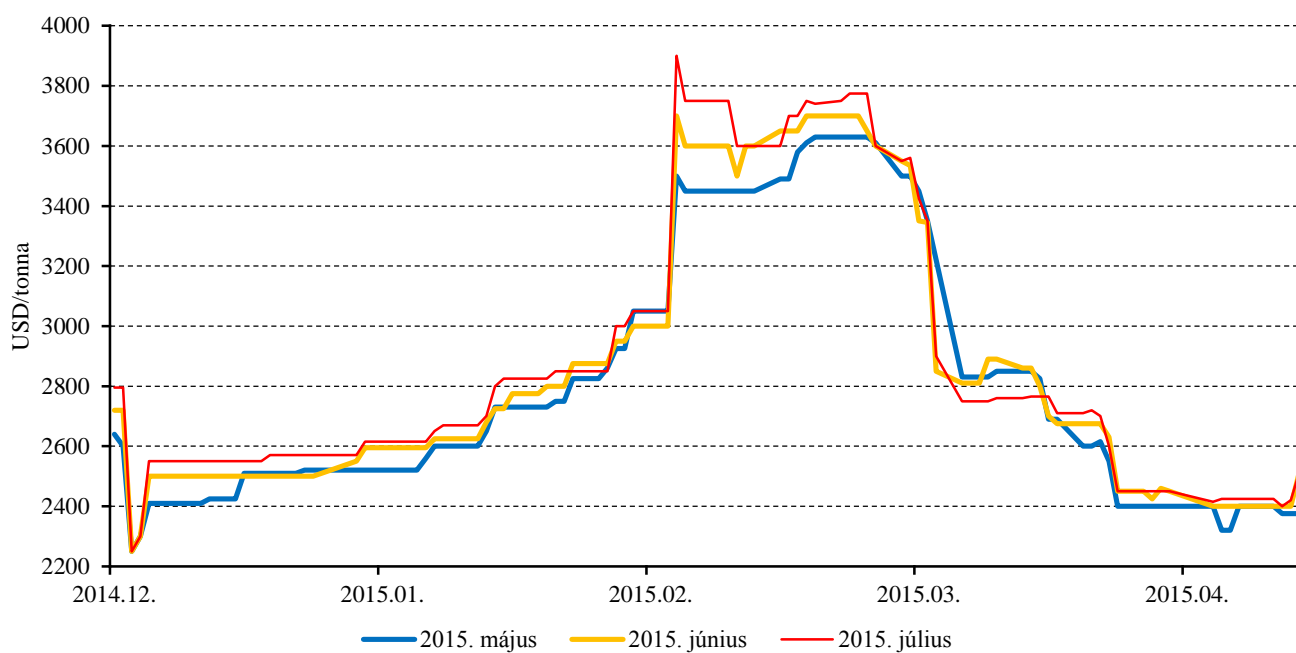
Forrás: Eurex Exchange

38. ábra: A vajzsír napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2014-2015)

Forrás: NZX

39. ábra: A teljes tejpor napi jegyzése az új-zélandi árutőzsdén (2014-2015)

Forrás: NZX

Nemzetközi előrevetítések

11. táblázat: Az Európai Unió tejpiaca (2011-2016)

	2011	2012	2013	2014 ^{a)}	2015 ^{b)}	2016 ^{b)}	2015/2014 (százalék)	2016/2015 (százalék)
Tejhasznú tehénállomány (millió egyed)	23,1	23,1	23,3	23,3	23,1	23,0	99,14	99,57
EU-15	17,5	17,6	17,8	17,9	17,9	17,8	100,00	99,44
EU-13	5,6	5,5	5,4	5,4	5,3	5,2	98,15	98,11
Tejhozam (kg/tejhasznú tehén)	6 426	6 465	6 482	6 744	6 876	6 968	101,96	101,34
EU-15	7 092	7 049	7 038	7 288	7 415	7 496	101,74	101,09
EU-13	4 362	4 594	4 658	4 928	5 060	5 169	102,68	102,15
Tejtermelés (millió tonna)	151,9	152,2	153,9	160,4	162,4	163,4	101,25	100,62
EU-15	124,1	124,1	125,7	131	132,6	133,4	101,22	100,60
EU-13	27,8	28,1	28,1	29,4	29,8	30,0	101,36	100,67

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: Európai Bizottság

12. táblázat: A világ tehéntejtermelése (2010-2015)

	2010	2011	2012	2013 ^{a)}	2014 ^{b)}	2015 ^{b)}	2014/2013 (százalék)	2015/2014 (százalék)
Európai Unió	135 472	138 220	139 000	140 100	146 700	147 000	104,71	100,20
Egyesült Államok	87 488	89 020	91 010	91 271	93 531	96 252	105,46	102,91
India	50 300	53 500	55 500	57 500	60 500	63 500	105,22	104,96
Kína	29 300	30 700	32 600	34 300	36 000	37 500	104,96	104,17
Brazília	29 948	30 715	31 490	32 380	33 350	34 500	103,00	103,45
Oroszország	31 847	31 646	31 831	30 529	29 900	29 300	97,94	97,99
Új-Zéland	17 173	18 965	20 567	20 200	21 742	22 120	107,63	101,74
Argentína	10 600	11 470	11 679	11 519	11 404	11 746	99,00	103,00
Mexikó	11 033	11 046	11 274	11 255	11 442	11 600	101,66	101,38
Ukrajna	10 977	10 804	11 080	11 189	11 200	11 160	100,10	99,64
Ausztrália	9 327	9 568	9 811	9 400	9 700	9 800	103,19	101,03
Kanada	8 350	8 400	8 614	8 443	8 409	8 535	99,60	101,5
Japán	7 721	7 474	7 631	7 508	7 315	7 350	97,43	100,48
Egyéb	2 435	2 241	2 477	2 470	2 440	2 435	98,79	99,80
Összesen	441 971	453 769	464 564	468 064	483 633	492 798	105,28	101,90

^{a)} Becslés.

^{b)} Előrevetítés.

Forrás: USDA

